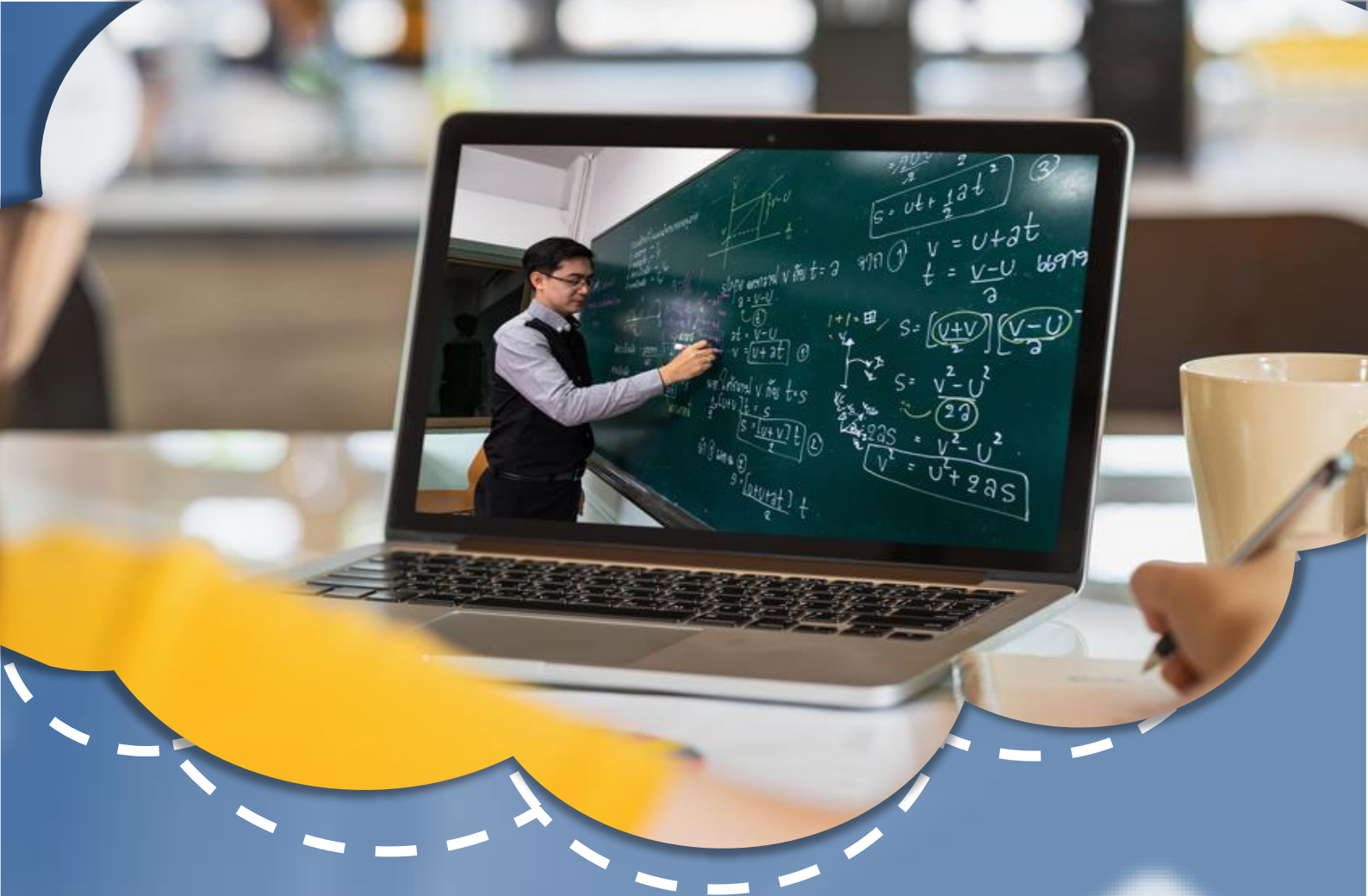

Information & Educational Statistics

ข้อมูลสารสนเทศและสถิติทางการศึกษาของจังหวัดพะเยา
ปีการศึกษา 2564

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อมูลสารสนเทศและสถิติทางการศึกษาของจังหวัดพะเยา
ปีการศึกษา ๒๕๖๔

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๘/๒๕๖๐ เรื่องการปฏิรูปการศึกษา ในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐ (ข้อ ๑๑) เพื่อปฏิบัติภารกิจ ของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการต่างๆ ที่มอบหมาย และให้มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด รวมทั้งให้มี อำนาจหน้าที่จัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา ได้ดำเนินงานตามภารกิจงาน ของกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด พะเยา เกี่ยวกับการบริหารและจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และ ยุทธศาสตร์ของส่วนราชการต่างๆ ที่มอบหมาย ทั้งนี้เพื่อเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน ของสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดพะเยา และข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาของจังหวัดพะเยา ต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษา ทุกระดับตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนและ บริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา ได้รับความอนุเคราะห์จากหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาใน การสำรวจ รวบรวม และจัดทำข้อมูลสารสนเทศและสถิติทางการศึกษาของจังหวัดพะเยา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔ ให้สำเร็จไปด้วยดี จึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลสารสนเทศเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรและ หน่วยงานที่รับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาทุกระดับเกิดประโยชน์ในการวางแผนและบริหารจัดการองค์กรให้เกิด ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลได้ตามสมควรต่อไป

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา

กันยายน ๒๕๖๔

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ผู้บริหารระดับสูงกระทรวงศึกษาธิการ	๕
ผู้บริหารระดับสูงสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	๕
ผู้บริหารระดับสูงจังหวัดพะเยา	๖
ผู้บริหารสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา	๖
คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดพะเยา	๗
คณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัดพะเยา	๘
คณะอนุกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์จังหวัดพะเยา	๘
คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาจังหวัดพะเยา	๙
ผู้อำนวยการกลุ่มสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา	๙
ผู้บริหารหน่วยงานที่จัดการศึกษาในจังหวัดพะเยา	๑๐
ส่วนที่ ๑ บริบทสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา	๑๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดพะเยา	๑๖
ส่วนที่ ๓ ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา	๕๑
ส่วนที่ ๔ ข้อมูลจำแนกสังกัด และระดับการศึกษา	๕๙

ผู้บริหารระดับสูง กระทรวงศึกษาธิการ

คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

นางสาวตรีนุช เทียนทอง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

นางกนกวรรณ วิลาวัลย์

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

นายสุภัทร จำปาทอง

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

นายธนู ขวัญเดช

รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

นายวีระ แฉ่งกลีการ

รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

นายสุทิน แก้วพนา

รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ผู้บริหารระดับสูงจังหวัดพะเยา

นายศักดิ์ฤทธิ์ สลักคำ

ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา

นายสุติเดช มีจันทร์

รองผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา

นายพินิจ แก้วจิตคงทอง

รองผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา

นางสาวประไพพร อูธิยา

ศึกษาธิการจังหวัดพะเยา

นางหัทธกาญจน์ อดุลิระเขตต์

รองศึกษาธิการจังหวัดพะเยา

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดพะเยา

นายพินิจ แก้วจิตคงทอง
ประธานกรรมการ

นายชาตรี ม่วงสว่าง
รองประธานกรรมการ

นายสมปอง พูลเพิ่ม
ผู้แทนอาชีวศึกษา

นางมินา กิตติขานนท์
ผู้แทน กศน.

นายสุชาติ ศศิภัทรกุล
ผู้แทน สพฐ.

นางดรอรอน บุญมาก
ผู้แทน กคศ.

นายผดุงอัคร ไวทยกุล
ผู้แทน สช.

นางสุกกร พงสบางโพธิ์
ผู้แทน สกอ.

นายหัตสนัย แก้วกุล
ผู้แทนภาคเอกชน

นายศังกร ไชยจำเริญ
ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ

นายอุทร นัตตากุล
ผู้แทนภาคประชาชน

นายจักรแก้ว ทะปน
ผู้ทรงคุณวุฒิ

นางฐิติกาญจน์ กุลพัฒนเศรษฐ์
ผู้ทรงคุณวุฒิ

นายพินิต ไหมประสิทธิ์กุล
ผู้ทรงคุณวุฒิ

นางสาวประไพพร อุทัยยา
กรรมการและเลขานุการ

นายสุรศักดิ์ กัลยา
ผู้ช่วยเลขานุการ

นางหัตทาญจน์ อุดธิรเชตต์
ผู้ช่วยเลขานุการ

นางนวพร วรรณมณี
ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดพะเยา

นายสุชาติ ศศิภัทรกุล
ประธานอนุกรรมการ

นายชัยวัฒน์ พรินทรกุล
อนุกรรมการ

นางมินา กิตติขานนท์
อนุกรรมการ

นายจักรแก้ว ทะปน
อนุกรรมการ

นายเทียนชัย ชนะพิมพ์
อนุกรรมการ

นายชุมพล คำปา
อนุกรรมการ

นายสวัสดิ์ แสงชัน
อนุกรรมการ

นายมานะ พิริยพัฒนา
อนุกรรมการ

นางสาวประไพพร อูธิยา
อนุกรรมการและเลขานุการ

นางสาวลลิตรัตน์ ปานันตา
ผู้ช่วยเลขานุการ

นายภาณุวัฒน์ นามมณฑา
ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์จังหวัดพะเยา

นายหัสนัย แก้วกุล
ประธานอนุกรรมการ

นางดรวรรณ บุญมาก
อนุกรรมการ

นางณัฐ วรรณทรัพย์
อนุกรรมการ

นางปราณี อยู่ศิริ
อนุกรรมการ

นางสาวจรัทธิย์ นันทะ
อนุกรรมการ

ว่าที่ ร.ต.สมภาพ ไชติยางกูร
อนุกรรมการ

นายประพันธ์ ทนชัย
อนุกรรมการ

นายผล ยะนา
อนุกรรมการ

นางสาวประไพพร อูธิยา
อนุกรรมการและเลขานุการ

นายชจรศักดิ์ สีเสน
ผู้ช่วยเลขานุการ

นายปิยนดา ชาวน่าน
ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาจังหวัดพะเยา

นายพนิต ใหม่ประสิทธิ์กุล

ประธานกรรมการ

นางจิติกาญจน์ กุลพัฒนเศรษฐ์ นายสมปอง พูลเพิ่ม

อนุกรรมการ

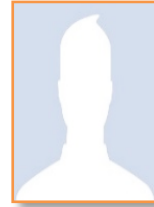

อนุกรรมการ

นางจิตาวัลย์ อุ่นกอง

อนุกรรมการ

(ว่าง)

อนุกรรมการ

นางพรณี ใหม่ประสิทธิ์กุล

อนุกรรมการ

นายมานะ พิริยพัฒนา

อนุกรรมการ

นายพิเชษฐ์ ไชยบาล

อนุกรรมการ

นางสาวประไพพร อุตธิยา

อนุกรรมการและเลขานุการ

นายชจรศักดิ์ สีเสน

ผู้ช่วยเลขานุการ

นางสาวธมกร หมีนตาบุตร

ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้อำนวยการกลุ่มสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา

นายชจรศักดิ์ สีเสน

กลุ่มนโยบายและแผน

นายปิยนน ชวานัน

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล

นางสาวลลย์รัตน์ ปานันตา

กลุ่มบริหารงานบุคคล

นายวิชัย แสงอาคม

กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน

นายสุศักดิ์ กัลยาณี

กลุ่มอำนวยการ

นางสาวปิ่นทัญญาดา อ่อนคง

กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน

นางสาวธมกร หมีนตาบุตร

กลุ่มพัฒนาการศึกษา

นางรัตนพันธ์ ทองรอด

นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ
ปฏิบัติหน้าที่ ผอ.หน่วยตรวจสอบภายใน

ผู้บริหารหน่วยงานที่จัดการศึกษาในจังหวัดพะเยา

นางสุกกร พงศบางโพธิ์

อธิการบดีมหาวิทยาลัยพะเยา

พระราชปรีดี,ดร.

รองอธิการบดี มจร.วิทยาเขตพะเยา

นายธานี กล่อมใจ

ผอ.วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีพะเยา

นายสมปอง พูลเพิ่ม

ประธานอาชีวศึกษาจังหวัดพะเยา

นางมินา กิตติขานนท์

ผอ.กศน.จังหวัดพะเยา

นางสาวธิดา ไกรนรา

ท้องถิ่นจังหวัดพะเยา

นายโสกร ไจหมั่น

ผอ.สนง.พระพุทธศาสนา

นายผดุงฉัตร ไวทยกุล

ประธานชมรมโรงเรียนจังหวัดพะเยา

นายเจตีย์ เดชพันธ์

ผอ.สพม.พะเยา

นายสวัสต์ แสงชัน

ผอ.สพป.พะเยา เขต ๑

นายชาญชัย ทองแสน

ผอ.สพป.พะเยา เขต ๒

นายสุวิทย์ สุททาลา

ผอ.ศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดพะเยา

นางปริยานันท์ แสนโกชน์

ผอ.รร.สาธิต ม.พะเยา

นางวิลาวลย์ ปาลี

ผอ.รร.ราชประชานุเคราะห์ ๒๔

ด.ต.พลาริพ อภิรักษ์ผ่องใส

ครูใหญ่ รร.ตชด.เบ็ตตี้ดูเมน

ส่วนที่ ๑

บริบท

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา

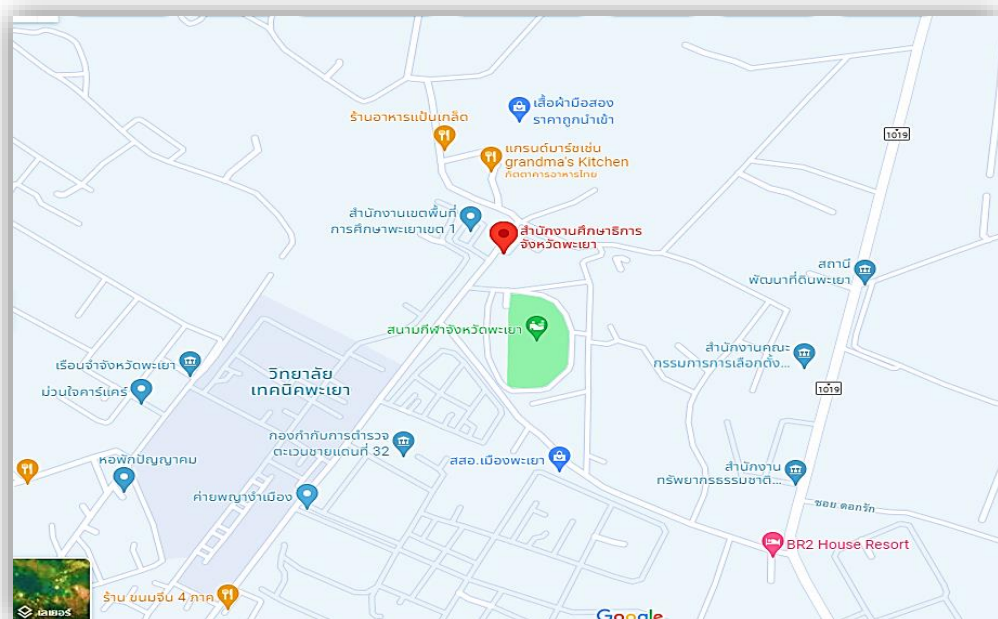

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่องการปฏิรูปการศึกษา ในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐ (ข้อ ๑๑) เพื่อปฏิบัติภารกิจของ กระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการต่างๆ ที่มอบหมาย และให้มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด ส่งเสริมและ สนับสนุนการจัดการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาในทุกระดับทุกประเภทและทุกสังกัดในจังหวัด พะเยา

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา ตั้งอยู่เลขที่ ๕๘๘ หมู่ที่ ๑๑ ถนนสนามกีฬา ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา โทรศัพท์ ๐ ๕๔๐๗-๔๘๗๒ , ๐-๕๔๐๗-๔๘๗๓ โทรสาร ๐-๕๔๐๗-๔๘๗๔ Website : <http://www.phayaopeo.com> E-mail : phayaopro@moe.go.th Facebook : สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดพะเยา

แผนที่ตั้ง

วิสัยทัศน์

“ผู้เรียนได้รับการศึกษาตลอดชีวิตที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค
และมีทักษะเพื่อการดำรงชีวิต ในศตวรรษที่ ๒๑”

คำนิยาม

P-STRONG

P = Phayao provincial Education Office	: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา
S = Service Mind	: จิตมุ่งบริการ
T = Team	: การทำงานเป็นทีม
R = Responsibility	: ความรับผิดชอบ
O = Ongoing	: ไม่หยุดยั้ง
N = Network	: เครือข่ายความร่วมมือ
G = Goal	: เป้าหมาย

“ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา เป็นองค์กรที่เข้มแข็ง
บุคลากรมีจิตมุ่งบริการ ทำงานเป็นทีม มีความรับผิดชอบ มีเครือข่ายความร่วมมือ
จากทุกภาคส่วน พัฒนาการศึกษาของจังหวัดไปสู่เป้าหมายอย่างไม่หยุดยั้ง”

การแบ่งส่วนราชการ/โครงสร้างบริหาร

บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา จำนวน ๔๘ คน ดังนี้

ผู้บริหาร	จำนวน ๒ คน
บุคลากร ๓๘ ค.(๒)	จำนวน ๒๗ คน
ศึกษานิเทศก์	จำนวน ๗ คน
ครูสภา	จำนวน ๓ คน
พนักงานราชการ	จำนวน ๑ คน
ลูกจ้างชั่วคราว	จำนวน ๘ คน

ทำเนียบบุคลากร

ผู้บริหาร

๑. นางสาวประไพพร อุทธิยา	ศึกษาธิการจังหวัดพะเยา
๒. นางหัทธกาญจน์ อุดลธิเรตต์	รองศึกษาธิการจังหวัดพะเยา

กลุ่มนโยบายและแผน

๑. นายขจรศักดิ์ สีเสน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ (ผู้อำนวยการกลุ่ม)
๒. นางกรณิการ์ เกตุภู	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๓. นางณิชากร มุขนิกรธร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๔. นางสาวหทัยกรานต์ มุสิก	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๕. นางสาวจรัสวัน อนุศักดิ์กุล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล

๑. นายปิยนารถ ขาวน่าน	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ (ผู้อำนวยการกลุ่ม)
๒. นางพรจรรย์ พัทธมณี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
๓. นางวรฤทัย สักล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
๔. นายธนนต์ มณีชัย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
๕. นางสาวศัชรินทร์ มหาวงศ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
๖. นางสาวพัทธนันท์ สุตยอด	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
๗. นางสาวปาลิตา สุขสำราญ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

กลุ่มพัฒนาการศึกษา

๑. นางสาวธมกร หมีนตาบุตร	นักวิชาการศึกษำำนานุกรพิเศษ (ผู้ำำนวยการกลุ่ม)
๒. นางสุพิตร บุญทิพย์	นักวิชาการศึกษำำนานุกร
๓. นางสาวนงไฉ ชวนคิด	นักวิชาการศึกษำำนานุกร
๔. นางสาวธัญญ์นรี บุญธรรม	นักวิชาการศึกษำำนานุกร
๕. นางสาวอรษา รัตนแพทย์	เจ้าพนักงานธุรการำำนานุกร

กลุ่มอำำนวยการ

๑. นายสุรศักดิ์ กัลยาธิ	นิติกรำำนานุกรพิเศษ (ผู้ำำนวยการกลุ่ม)
๒. นางนพพร วรรณณัฏ	นักจัดการงานทั่วไปำำนานุกร
๓. นางวรัญญา สุรกูล	นักวิชาการพัสดุำำนานุกร
๔. นางแสงสุรีย์ พันธุ์พีช	เจ้าพนักงานธุรการำำนานุกร
๕. นางสาวสุวิกรานต์ ใจกล้า	เจ้าพนักงานธุรการำำนานุกร
๖. นางสาววรรณวิไล หน่อคำ	พนักงานการเงิน
๗. นางสาวณัฏฐภรณ์ ทิพย์คำ	พนักงานพัสดุ
๘. นายเกรียงศักดิ์ เครือคำ	พนักงานขับรถ
๙. นางสาววันทนา จินดา	พนักงานทำความสะอาด
๑๐. นายวันชาติ พันธุ์พีช	นักการภารโรง

กลุ่มบริหารงานบุคคล

๑. นางสาวลัษณ์ ปานันตา	นักทรัพยากรบุคคลำำนานุกรพิเศษ (ผู้ำำนวยการกลุ่ม)
๒. นางจินดา ใจเดียว	นักทรัพยากรบุคคลำำนานุกร
๓. นางสาวศิริพร หมอยา	นักทรัพยากรบุคคลำำนานุกร
๔. นางอรทัย โนชิตมา	นักทรัพยากรบุคคลำำนานุกร
๕. นางสาวพรพรรณ วันตุ้ย	นักทรัพยากรบุคคลำำนานุกร
๖. นายภาณุวัฒน์ นามมณฑา	นักทรัพยากรบุคคลำำนานุกร
๗. นางสาววันทนี โนวิชัย	นิติกรำำนานุกร
๘. ว่าที่ร้อยตรีกิตติกร นาควิเชียร	พนักงานคอมพิวเตอร์

กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน

๑. นายวิชัย แสงอาคม	นักวิชาการศึกษำำนานุกรพิเศษ (ผู้ำำนวยการกลุ่ม)
๒. นางเพียรทอง เวียงนาค	นักวิชาการศึกษำำนานุกร
๓. นางสาวสร้อยมาลา เงินงาม	นักวิชาการศึกษำำนานุกร
๔. นายพงษ์ศักดิ์ สุธะ	ผู้ปฏิบัติงานลูกเสือ

กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน

๑. นางสาวปริญญาดา อ่อนคง	นักวิชาการศึกษำำนานุกรพิเศษ (ผู้ำำนวยการกลุ่ม)
๒. นางพิไลวรรณ หารกา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนำำนานุกร
๓. นางสาวภาณิน ทองบุญเหลือ	พนักงานราชการ
๔. นางดวงกมล สะพานแก้ว	พนักงานธุรการ

หน่วยตรวจสอบภายใน

นางรัตนพัฒน์ ทองรอด นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ ปฏิบัติหน้าที่ ผอ.หน่วยตรวจสอบภายใน

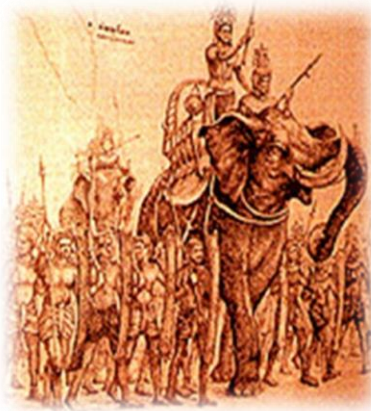
ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไป ของจังหวัดพะเยา

ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดพะเยา

๑.๑ ความเป็นมา

จังหวัดพะเยา เป็นเมืองเก่าแก่เมืองหนึ่งแห่งล้านนาไทยเป็นเมืองเล็ก ๆ ซึ่งแยกตัวออกจากจังหวัดเชียงราย เดิมเป็นเพียงอำเภอรอบนอกหลาย ๆ อำเภอของจังหวัดเชียงราย ก่อนที่จะรวมตัวกันก่อตั้งเป็น จังหวัดพะเยา เป็นเมืองที่มีความเจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่อดีตกาล จะเห็นได้จากซากของสิ่งก่อสร้างที่ปรากฏ ตามโบราณสถานต่างๆ ในเมืองพะเยา ซึ่งโบราณสถานและโบราณวัตถุที่พบล้วนแล้วแต่แสดงถึงความเจริญทางด้านศิลปกรรมได้เป็นอย่างดีหากย้อนกลับไปในอดีตจะพบว่า เมืองพะเยา เดิมชื่อว่า “ภูกามยาว” หรือ “พยาว” ก่อตั้งขึ้น เมื่อปี พ.ศ.๑๖๓๘ โดยพญาขุนศรีจอมธรรม พระราชโอรสของกษัตริย์แห่งราชวงศ์ลาวในพุทธศตวรรษที่ ๑๘ (พ.ศ.๑๗๐๐ - ๑๗๕๔) และในยุคสมัยพญาเมืองแปน กษัตริย์เมืองภูกามยาวมีความเจริญรุ่งเรืองมาก มีฐานะเป็นเมืองเอก เรียกว่า “อาณาจักรพยาว” ต่อมาในปี พ.ศ.๑๘๘๑ เจ้าผู้ครองเมืองหิรัญนครเงินยาง (เชียงใหม่) ได้สมคบกับเจ้าผู้ครองเมืองนันทบุรี (น่าน) ยกทัพเข้าตีอาณาจักรพยาวเป็นเหตุให้อาณาจักรพยาวถูกผนวกเข้าไว้ในอาณาจักรล้านนาไทยตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา ในปี พ.ศ.๒๔๓๗ รัชสมัยรัชกาลที่ ๕ โปรดให้ปฏิรูปการปกครองแบบเดิมเป็นมณฑลเทศาภิบาล ดังนั้น เมืองพะเยาจึงถูกผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของมณฑลพายัพ ซึ่งการปฏิรูปการปกครองหัวเมืองดังกล่าว ส่งผลให้เกิดการต่อต้านโดยขบถ ร.ศ.๑๒๑ (พ.ศ.๒๔๔๕) ทำให้เมืองพะเยา ได้รับผลกระทบไปด้วย ในเหตุการณ์ขบถพวกเงี้ยว ก่อความวุ่นวายจนกระทั่งเมื่อเหตุการณ์สงบลง เมืองพะเยาจึงถูกปรับเปลี่ยนฐานะจากเมืองเป็นจังหวัด เรียกว่าจังหวัดบริเวณพะเยา ครั้น พ.ศ.๒๔๔๘ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระดำริส่งยุบเลิกจังหวัดบริเวณพะเยาเสีย ให้มีฐานะเป็นอำเภอเมืองพะเยา ต่อมาภายหลัง ปี พ.ศ.๒๔๕๓ เทศาภิบาลมณฑลพายัพพิจารณาขอการปกครองบ้านเมืองฝ่ายเหนือ จึงส่งให้ยุบเลิกหัวเมืองเล็กหัวเมืองน้อยแล้วให้ไปรวมกับหัวเมืองใหญ่ ทำให้อำเภอเมืองพะเยา เป็นอำเภอพะเยา อยู่ในอำนาจการปกครองของจังหวัดเชียงราย จนกระทั่งได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งจังหวัดพะเยาขึ้น ในปี พ.ศ.๒๕๒๐ ทำให้อำเภอพะเยา มีฐานะเป็นจังหวัดพะเยา เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๒๐ เป็นจังหวัดที่ ๗๒ ของประเทศไทย(อ้างอิง:บรรดชัย บุญปาน, สุจินต์ วงษ์เทศ และคณะ, ๒๕๓๘: ประวัติศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรม เมืองพะเยา: สำนักพิมพ์มติชน)

ถือเป็นกำแพงตามธรรมชาติและเป็นเทือกเขาที่สำคัญ อันได้แก่ ดอยภูลังกา ดอยสันปันน้ำ ดอยแม่สุก ดอยขุนแม่แฝก ดอยขุนแม่ต้าและดอยขุนแม่ต๋อม

(ที่มา : กรมทรัพยากรธรณี , กันยายน ๒๕๕๙ /กรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา , สิงหาคม ๒๕๕๕)

๑.๒.๓ ลักษณะภูมิอากาศ สภาพอากาศ ของจังหวัดพะเยาแบ่งได้เป็น ๓ ฤดู คือ

ฤดูร้อน อยู่ระหว่าง เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม อากาศร้อนจัดในเดือนพฤษภาคมอุณหภูมิสูงสุดวัดได้ประมาณ ๓๙.๕ องศาเซลเซียส

ฤดูฝน อยู่ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคมของทุกปี ในปี พ.ศ.๒๕๕๙ มีฝนตกประมาณ ๑๑๖ วัน ปริมาณน้ำฝนวัดได้ ๑,๐๘๐.๐ มิลลิเมตร

ฤดูหนาว อยู่ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ อากาศหนาวจัดในเดือนพฤศจิกายน และเดือนมกราคม อุณหภูมิต่ำสุดในเดือนธันวาคม วัดได้ประมาณ ๑๐.๘ องศาเซลเซียส ในเดือนธันวาคม

๑.๓ โครงสร้างพื้นฐาน

๑) การคมนาคมขนส่ง

โครงสร้างพื้นฐานปัจจุบันมีรูปแบบการขนส่งหลัก ๔ รูปแบบ ได้แก่ ทางบก ทางราง ทางน้ำ ทางอากาศ โดยจังหวัดพะเยามีที่ตั้งอยู่บริเวณส่วนกลางของกลุ่มภาคเหนือตอนบนทางทิศเหนือติดกับจังหวัดเชียงราย ทางทิศใต้ติดกับจังหวัดลำปาง และจังหวัดแพร่ ทางทิศตะวันออกติดกับจังหวัดน่าน ทางตะวันตก ติดกับจังหวัดลำปาง ซึ่งใช้เส้นทางคมนาคมทางบกเป็นหลัก โดยมีเส้นทางคมนาคม ติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงหลายจังหวัด และยังมีแนวชายแดนติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) โดยราษฎรของทั้งสองประเทศสามารถเดินทางติดต่อกันได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เพื่อเป็นการส่งเสริมบรรยากาศการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวในจังหวัดพะเยา รวมไปถึงกลุ่มจังหวัดในภาคเหนือตอนบนสามารถใช้เส้นทางคมนาคมระหว่างจังหวัดและภายในจังหวัดซึ่งจังหวัดพะเยามีข้อจำกัดในการคมนาคมขนส่งเพียงรูปแบบเดียวคือ ทางบกดังนั้นการคมนาคม ขนส่งในจังหวัด ถนนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยมีเส้นทางและสายรอง ดังนี้

สำหรับทางหลวงแผ่นดินซึ่งเป็นเส้นทางคมนาคมสายหลักและมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ของจังหวัดพะเยา มีเส้นทางที่สำคัญต่างๆ ได้แก่

- ทางหลวงหมายเลข ๑ ถนนพหลโยธิน(สายเอเชีย AH๒)เป็นทางหลวงแผ่นดิน สายหลักของภาคเหนือ โดยเริ่มต้นจากกรุงเทพมหานครไปสิ้นสุดที่จังหวัดเชียงราย
- ทางหลวงหมายเลข ๑๒๐ จาก จังหวัดพะเยา – อ.วังเหนือ จ.ลำปาง – อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย และสามารถใช้เดินทางต่อไปยังจังหวัดเชียงใหม่
- ทางหลวงหมายเลข ๑๐๒๑ เป็นเส้นทางโครงข่ายทางหลวงเพื่อเชื่อมโยงระหว่างประเทศเป็นทางหลวงจังหวัดที่แยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ บริเวณบ้านแม่ต้า อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ผ่านอำเภอดอกคำใต้ อำเภอจุน อำเภอเชียงคำ และสามารถใช้เดินทางต่อไปยังสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ ๔ อ.เชียงของ จังหวัดเชียงราย
- ทางหลวงหมายเลข ๑๐๙๑ แยกจากทางหลวงหมายเลข ๑๐๒๑ เส้นทางดังกล่าวผ่านอำเภอจุน อำเภอปง อำเภอเชียงม่วน และเข้าสู่อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน
- ทางหลวงหมายเลข ๑๑๒๐ เป็นเส้นทางที่แยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๙๑ ผ่านอำเภอเชียงม่วน เข้าสู่อำเภอสอง จังหวัดแพร่
- ทางหลวงหมายเลข ๑๐๙๓ แยกจากทางหลวงหมายเลข ๑๐๒๑ บริเวณ อ.เชียงคำ เป็นเส้นทางหลักที่ใช้ในการเดินทางไปยังจุดผ่อนปรนบ้านฮวก อ.ภูซาง จังหวัดพะเยาที่มีการค้าชายแดนระหว่างไทย – ลาว และได้รับการยกระดับให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร อีกทั้งยังเป็นเส้นทางที่ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยวตามแหล่งธรรมชาติ อาทิเช่น อุทยานแห่งชาติน้ำตกภูซาง ภูชี้ฟ้า ผาตั้ง เป็นต้น

- ทางหลวงหมายเลข ๑๒๐๒ แยกจากทางหลวงหมายเลข ๑เป็นเส้นทางที่แยกจากถนนเลี้ยวเมืองบริเวณสี่แยกประตูชัยไปจนถึงอำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย
- ทางหลวงหมายเลข ๑๒๕๑ แยกจากทางหลวงหมายเลข ๑๐๒๑ บริเวณ อ.ดอกคำใต้ เป็นถนนลาดยางไปบรรจบทางหลวงหมายเลข ๑๐๙๑ ที่อำเภอเชียงม่วน เส้นทางนี้สามารถช่วยย่นระยะทางในการเดินทางจากอำเภอเชียงม่วนไปยังอำเภอดอกคำใต้ อำเภอเมืองพะเยา อีกทั้งยังเป็นเส้นทางที่สามารถ เดินทางไปสู่จังหวัดน่านได้สะดวกอีกด้วย

ภาพรวมโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่จังหวัดพะเยา

สัดส่วนของถนนเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญในการกำหนดเป้าหมายของโครงการ โดย World Bank ใช้สัดส่วนระหว่างความยาวของถนน(กม.)กับพื้นที่ดินหักออกด้วยพื้นที่ป่าไม้ (ตร.กม.)หรือสัดส่วนระหว่างความยาวของถนน (กม.) กับ จำนวนประชาชน(คน) สำหรับสัดส่วนความยาวของถนนต่อจำนวนประชาชนในประเทศอินโดนีเซีย ลาว ฟิลิปปินส์ และจีน เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทย ตั้งแต่ปี ๑๙๙๕-๒๐๐๓ พบว่าประเทศอินโดนีเซียมีสัดส่วนความยาวของถนนต่อจำนวนประชาชนที่สูง รองลงมาได้แก่ประเทศจีน ฟิลิปปินส์ ไทย และลาว ตามลำดับ

จังหวัดพะเยามีพื้นที่ปกครอง ๖,๓๓๕ ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ ๓,๙๕๙,๔๑๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๗ ของพื้นที่ พื้นที่จังหวัดพะเยาส่วนที่มีสภาพเป็นพื้นที่ป่า คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๕๐.๐๗ ของพื้นที่ทั้งหมด หากเป็นไปตามเกณฑ์สัดส่วนของถนน ๑กิโลเมตร/๑ ตารางกิโลเมตรจังหวัดพะเยามี Road Density เพียง ๐.๖๙ กิโลเมตร/ ตารางกิโลเมตร

๒) รถโดยสารสาธารณะ/รถจักรยานยนต์สาธารณะ

(๑) เส้นทางเดินรถโดยสารสาธารณะจังหวัดพะเยา รวมจำนวน ๑๕ เส้นทาง ผู้ประกอบการขนส่ง ๖ ผู้ประกอบการ และมีจำนวนรถโดยสารประจำทางทั้งหมด ๒๒๕ คัน

(๒) รถจักรยานยนต์สาธารณะจำนวน ๖ อำเภอ ได้แก่ เมืองพะเยา เชียงม่วน แม่ใจ ดอกคำใต้ จุน และเชียงคำ รวมจำนวน ๑๕ แห่ง และมีจำนวนรถจักรยานยนต์สาธารณะทั้งหมด ๑๔๐ คัน

ปัจจุบัน จังหวัดพะเยาได้รับผลกระทบจากปริมาณจราจรที่เพิ่มขึ้นของรถที่ต้องผ่านจังหวัดพะเยาโดยมีแนวโน้มของปริมาณรถบรรทุกขนาดใหญ่ บนเส้นทางสายหลัก ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง และ เนื่องจากรถโดยสารสาธารณะยังไม่มีบริการครอบคลุมทุกพื้นที่ การคมนาคมโดยรถส่วนบุคคลจึงมีความจำเป็นในการเดินทางซึ่งปริมาณจราจรของจำนวนรถยนต์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นบนเส้นทางสายรอง และสายย่อย

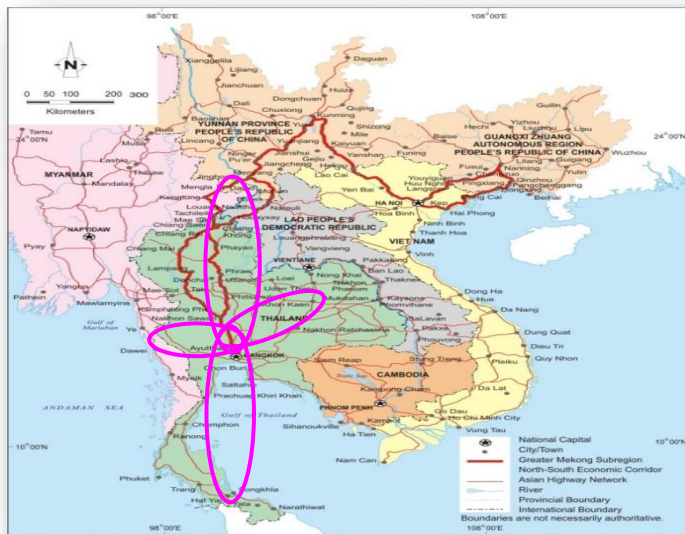
จังหวัดพะเยามีศักยภาพด้านพื้นที่ เหมาะที่จะเป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุนจุดเชื่อมโยงในระบบ Logistic และกระจายสินค้าสู่กลุ่มประเทศ GMS และกลุ่ม ASEAN มีจุดผ่อนปรนชายแดนไทย-ลาว ที่เป็นจุดพักเพื่อการเดินทางไปท่องเที่ยว หรือการกระจายสินค้าสู่ส่วนกลางของประเทศและภายในภาคเหนือ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดได้สะดวก จึงเป็นโอกาสของจังหวัดพะเยา ซึ่งตั้งอยู่บริเวณส่วนกลางภาคเหนือตอนบน ๒ ของกลุ่มจังหวัดที่สามารถเชื่อมต่อโครงข่ายเส้นทางที่เอื้อประโยชน์ในการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมภายหลังการเปิดการค้าเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน(AEC) ดังนั้นจึงต้องเร่งพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันทุกๆด้าน โดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตั้งแต่พื้นที่ระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงซึ่งจังหวัดพะเยามี ถนนเป็นรูปแบบการคมนาคมขนส่งหลักในจังหวัดพะเยา ถนนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเชื่อมโยงกับโครงข่ายคมนาคมรูปแบบอื่นและเพื่อการรองรับการเชื่อมโยงในระดับภูมิภาคต่อไป

จังหวัดพะเยา ตั้งอยู่บริเวณส่วนกลางของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (เชียงราย แพร่ น่าน พะเยา) ที่สามารถเชื่อมต่อทั้งด้านเส้นทางและบูรณาการยุทธศาสตร์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงตามกรอบความร่วมมือ AEC GMS BIMSTEC ACMECS ผ่านทางจุดผ่อนปรนบ้านฮวก ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง ซึ่งปัจจุบันคณะรัฐมนตรีได้มีมติยกระดับเป็นจุดผ่านแดนถาวรแล้วเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยเป็นชุมชนพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาพื้นที่รองรับเศรษฐกิจการค้าชายแดน ด้านการเชื่อมโยงเส้นทาง การท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติ (Ecotourism) และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural tourism) อาศัยอัตลักษณ์ทางด้านวัฒนธรรมไทยลื้อในพื้นที่ กอปรกับการส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ให้มีศักยภาพในการส่งออก เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจชายแดน การค้าชายแดน ส่งเสริมการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์

ด้วยเหตุนี้ จังหวัดพะเยาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก เป็นนโยบายสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการพัฒนาพื้นที่ เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการเป็นจุดผ่านแดนถาวรและการเชื่อมโยงด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและวัฒนธรรม ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เห็นชอบให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ สปป.ลาว เพื่อปรับปรุงและก่อสร้างถนน ซึ่งสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) หรือ สพพ. ได้ลงนามในสัญญาให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตามโครงการปรับปรุงและก่อสร้างถนนช่วงบ้านฮวก (จ.พะเยา) - เมืองคอบ - เมืองเชียงฮ่อน และเมืองคอบบ้านปากคอบ - บ้านกอนตัน ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว วงเงินงบประมาณ ๑,๓๙๐ ล้านบาท ดำเนินการแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งเมื่อด่านประเพณีบ้านปางมอน เมืองคอบ แขวงไชยะบูลี ได้รับการยกระดับเป็นด่านสากลแล้วจะส่งผลให้มูลค่าการค้า การลงทุนชายแดนเพิ่มขึ้น รวมทั้งกระแสนการรวมตัวของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ก่อให้เกิดการเชื่อมโยงด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและวัฒนธรรมระหว่างประเทศต่างๆ ในภูมิภาคนี้ โดยจะต้องมีการพัฒนาความพร้อมในทุกด้านเพื่อให้มีความเหมาะสมและเกิดการเชื่อมโยงระหว่างกัน

๑.๔ การเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศใน ASEAN และ GMS

ภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS) จังหวัดพะเยามีพื้นที่ติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่บ้านฮวก ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา กับเมืองคอบแขวงไชยะบูลี ซึ่งเป็นจุดผ่อนปรนทางการค้าชายแดนภายใต้ข้อตกลงของคณะกรรมการการรักษาสันติภาพและเสถียรภาพตามแนวชายแดน ไทย – ลาว ซึ่งมีศักยภาพในการเชื่อมโยงทางการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศ มีการพบปะ เยี่ยมเยือนอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ การเข้าร่วมงานประเพณี การแข่งเรือ การตากบาตรสองแผ่นดิน การเชื่อมโยงการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว โดยเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๕ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบในหลักการให้ยกระดับจุดผ่อนปรนการค้าบ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา เป็นจุดผ่านแดนถาวร ส่งผลให้เกิดการพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการเป็นจุดผ่านแดนถาวร ซึ่งต่อมาในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ได้มีมติเห็นชอบให้ยกระดับเป็น “จุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อพัฒนาการค้าชายแดน รวมทั้ง อำนวยความสะดวกด้านการคมนาคมขนส่ง ฯลฯ ซึ่งนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ออกประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การเปิดจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑ สำหรับให้บุคคล และพาหนะที่เกี่ยวข้องผ่านเข้า – ออก พร้อมทั้งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า ๑๘ เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๒๕๓ ง ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ เรียบร้อยแล้ว

ส่งผลให้ทิศทางการพัฒนาจังหวัดในด้านการพัฒนาพื้นที่ชายแดน ดังนี้

๑) ด้านการค้า (การค้าชายแดนสู่การค้าข้ามแดน) การกำหนดจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา เป็น HUB ด้านการกระจายสินค้า

๒) จุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวกอำเภอภูซาง เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาพื้นที่รองรับเศรษฐกิจการค้าชายแดน ด้านการเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติ (Ecotourism) และการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม โดยสามารถพัฒนาเชื่อมโยงจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวไปสู่สาธารณรัฐประชาชนจีน และประเทศในกลุ่มสมาชิกอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง

๓) การเชื่อมโยงเส้นทางโลจิสติกส์จุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก เชื่อมโยงโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่เด่นชัย - เชียงราย - เชียงของ ซึ่งมีแนวเส้นทางโครงการในพื้นที่จังหวัดพะเยา ๕๔ กิโลเมตร ผ่าน ๓ อำเภอ ๙ ตำบล คือ

- ๑) อำเภอเมืองพะเยา ได้แก่ ตำบลแม่กา ตำบลจำป่าหวาย ตำบลท่าวังทอง ตำบลแม่ต้า
- ๒) อำเภอดอกคำใต้ ได้แก่ ตำบลดอกคำใต้ ตำบลห้วยลาน
- ๓) อำเภอภูกามยาว ได้แก่ ตำบลแม่อิง ตำบลดงเจน ตำบลห้วยแก้ว

โดยมีสถานีและที่หยุดรถรวม ๖ แห่ง ดังนี้

- ๑) สถานีมหาวิทยาลัยพะเยา
- ๒) ที่หยุดรถบ้านโทกหาวก
- ๓) สถานีพะเยา
- ๔) ที่หยุดรถดงเจน
- ๕) ที่หยุดรถบ้านร้อง
- ๖) ที่หยุดรถบ้านใหม่

๔) โครงข่ายเส้นทางโลจิสติกส์เชื่อมจังหวัดพะเยาสู่เส้นทางด้านการค้า การลงทุนสู่ประเทศสมาชิกในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS) เชื่อมโยงโครงการก่อสร้างรถไฟสปป.ลาว - จีน (ช่วงบ่อเต็น - เวียงจันทน์) โดยผ่านเส้นทางจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยาและด่านสากลปางมอญ เมืองคอบ แขวงไชยบุรีลี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ไปยังสถานีเมืองไซ แขวงอุดมไซ และสถานีอื่น ๆ ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐประชาชนจีน

๕) การเปรียบเทียบเส้นทางทางรถไฟที่มาจากจังหวัดเชียงใหม่ ไปยังเมืองหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยจังหวัดพะเยาเป็นเส้นทางที่มีระยะที่สั้นที่สุดเมื่อเทียบกับเส้นทางจากจังหวัดเชียงใหม่ - เมืองหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผ่านด่านห้วยโก๋น จังหวัดน่าน และเส้นทางจากจังหวัดเชียงใหม่ - เมืองหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผ่านด่านเชียงของ จังหวัดเชียงราย ซึ่งเส้นทางจากจังหวัดเชียงใหม่ผ่านจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก ไปยังเมืองหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จะใช้ระยะทาง ๕๔๗ กม. ซึ่งถือว่าเป็นระยะทางที่สั้นที่สุด

๖) การเชื่อมโยงเส้นทางรถไฟเชื่อมโครงการขนส่งทางราง เชื่อมเส้นทางรถไฟสปป.ลาว - จีน ระยะทาง ๔๑๔.๓๓๒ กิโลเมตร โดยกำหนดจะเปิดให้บริการในวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ ในช่วงแรกให้บริการ ๑๘ เที่ยวต่อวัน สำหรับผู้โดยสาร ๔ เที่ยวต่อวัน สำหรับสินค้า ๑๔ เที่ยวต่อวัน โดยมีความเร็วอยู่ที่ ๑๖๐ กม./ชม.

๗) ศักยภาพด่านสากลปางมอญ เมืองคอบ แขวงไชยบุรีลี ซึ่งเป็นด่านสากลแห่งที่ ๔ ของแขวงไชยบุรีลี ถือเป็นพื้นที่ตั้งยุทธศาสตร์ทางด้านบริการด้านโลจิสติกส์ และการค้าในระดับอนุภูมิภาค เป็นประตูเชื่อมโยงระเบียงเศรษฐกิจระหว่างแขวง ๘ แขวงในภาคเหนือของ สปป.ลาว และกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนของราชอาณาจักรไทย เป็นการเชื่อมเส้นทางทางรถไฟที่ลาว ล้านนา สู่ล้านช้าง จากจังหวัดในภาคเหนือ ผ่านเส้นทางดังกล่าว สู่เมืองมรดกโลกหลวงพระบาง ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ทางด้านการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวระหว่างสองประเทศ ให้มีความสะดวกขึ้น ซึ่งไม่เพียงแต่จะนำผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจมาสู่ทั้งสองประเทศ ยังเป็นส่วนประกอบของการพัฒนาประเทศในภาพรวมสำหรับการเดินทางจากจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวกถึงท่าเทียบเรือ

สำหรับการเดินทางจากด่านบ้านฮวกถึงท่าเทียบเรือปากคอบ เมืองคอบ แขวงไชยบุรีลี ระยะทาง ๓๘ กิโลเมตร และเชื่อมโยงไปสู่หลวงพระบาง ใช้เวลาเดินทาง โดยเรือ ๔ ชั่วโมง ปัจจุบันได้อนุญาตให้ราษฎรแต่ละฝ่ายเดินทางผ่านจุดผ่อนปรนที่บ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา และด่านประเพณีบ้านปางมอญ เมืองคอบ แขวงไชยบุรีลี ทุกวัน (เวลา ๐๖.๐๐-๑๘.๐๐ น.) และวันตลาดนัด ทุกวันที่ ๑๐,๓๐ ของเดือนซึ่งการดำเนินธุรกิจผ่านจุดผ่อนปรนบ้านฮวก อำเภอภูซาง และด่านประเพณีบ้านปางมอญ เมืองคอบ แขวงไชยบุรีลี

จังหวัดพะเยาได้มีการส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่างๆ รวมทั้งมีการกระชับความสัมพันธ์กับแขวงไชยบุรีลี สปป.ลาว อย่างต่อเนื่อง ตามกรอบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ กับประเทศเพื่อนบ้านในระดับทวิภาคี โดยการส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่างๆ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกรอบความร่วมมือตามบันทึกการประชุม

คณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนไทย - ลาว จังหวัดพะเยา - แขวงไชยบุรี เพื่อร่วมกันผลักดันในการยกระดับจุดผ่อนปรนฯ ให้เป็นด่านสากลในอนาคต เพื่อเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยว การค้า การลงทุน อีกทั้งสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านความร่วมมือทาง ด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศ GMS อาทิ

๑) การประชุมคณะผู้ว่าราชการจังหวัดและเจ้าแขวงชายแดนไทย - ลาว ครั้งที่ ๙ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ กรุงเทพมหานคร

๒) การประชุมคณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนไทย - ลาว จังหวัดพะเยา - แขวงไชยบุรี ครั้งที่ ๘ เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๖ ณ แขวงไชยบุรี สปป.ลาว

๓) การประชุมคณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนไทย - ลาว จังหวัดพะเยา - แขวงไชยบุรี ครั้งที่ ๙ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ จังหวัดพะเยา

๔) การประชุมผู้ว่าราชการจังหวัดและเจ้าแขวงชายแดนไทย - ลาว ครั้งที่ ๑๑ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐ ณ นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว

๕) จังหวัดพะเยาจัดกิจกรรมกระชับความสัมพันธ์ด้านการค้า การลงทุน และสำรวจเส้นทาง การท่องเที่ยว ระหว่างจังหวัดพะเยา - แขวงไชยบุรี ณ แขวงไชยบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

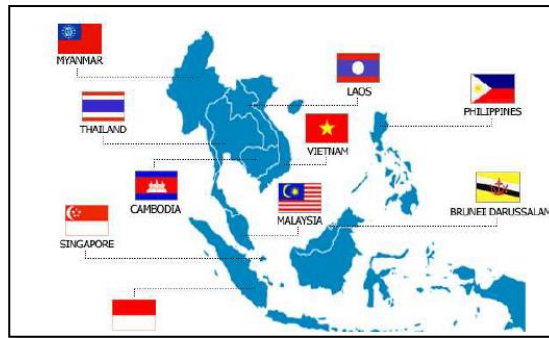
๖) จังหวัดพะเยาจัดประชุมเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างจังหวัดพะเยา กับแขวงไชยบุรี และ แขวงอุดมไชย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อผลักดันให้เกิดความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ร่วมกัน โดยเฉพาะความร่วมมือด้านการค้า การลงทุน รวมถึงการพัฒนาการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามชายแดน การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม - ธรรมชาติ เชื่อมล้านนา - ล้านช้าง สู่แขวงไชยบุรี แขวงอุดมไชย และแขวงหลวงพระบาง ผ่านทางช่องทางจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา และ ด่านบ้านปางมอญ เมืองคอบ แขวงไชยบุรี ในอนาคต เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ จังหวัดพะเยา

นอกจากนี้ จังหวัดพะเยา ได้ลงนามในบันทึกแสดงเจตจำนงเพื่อสถาปนาความสัมพันธ์บ้านพี่เมืองน้องกับเขตปกครองตนเองชนชาติไตสิบสองปันนา สาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เพื่อดำเนินการแลกเปลี่ยนการเยือนและความร่วมมือในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การค้า การท่องเที่ยว วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วัฒนธรรม การศึกษา การกีฬา สาธารณสุขและอื่น ๆ ด้วยความเสมอภาค และเอื้ออำนวย ประโยชน์แก่กัน เพื่อความเจริญก้าวหน้าร่วมกัน ซึ่งภายหลังจากการลงนาม ได้มีการเดินทางแลกเปลี่ยนการเยี่ยมเยือน ระหว่างสองประเทศ เพื่อกระชับสัมพันธ์ไมตรีให้แน่นแฟ้นการประชุมร่วมกับผู้บริหารของทั้งสองประเทศ โดยต่อมา ทั้งสองประเทศได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจเพื่อสถาปนา ความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้อง (Memorandum of Understanding : MOU) เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๒ เพื่อการสร้างความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรมไทย - จีน ต่อไป

จังหวัดพะเยามีศักยภาพด้านพื้นที่ เหมาะที่จะเป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน จุดเชื่อมโยงในระบบ logistic (เหมาะสมกับระยะเวลาพักรถ ซึ่งใช้ระยะเวลาเดินทางจากสิบสองปันนาถึงพะเยา ไม่เกิน ๑๐ ชั่วโมง) และ กระจายสินค้าสู่กลุ่มประเทศ GMS และ ASEAN นอกจากนี้ ยังสามารถเป็นจุดพักเพื่อเดินทางไปท่องเที่ยว หรือ การกระจายสินค้าสู่ส่วนกลางของประเทศ และภายในพื้นที่ภาคเหนือ ซึ่งสามารถเชื่อมโยง การเดินทางระหว่าง จังหวัดได้สะดวก ด้วยภูมิประเทศที่เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงโครงข่ายการคมนาคม การพักรถ การกระจายสินค้าไป จังหวัดต่าง ๆ และประเทศในกลุ่ม GMS

ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community : AC)

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) มีเป้าหมายส่งเสริมอาเซียนให้เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ และเงินลงทุน อย่างเสรี โดยมีสินค้าใน ๙ สาขาหลักที่สำคัญที่อยู่ภายใต้แผนงานการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ คือ เกษตร ประมง ไม้ ยาง สิ่งทอ ยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และสาขาสุขภาพ จึงเป็นโอกาสสำคัญที่จังหวัดพะเยา ซึ่งมีที่ตั้งอยู่บริเวณส่วนกลางของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน) ที่สามารถเชื่อมต่อ ทั้งด้านเส้นทางและบูรณาการยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้งกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ และกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงตามกรอบความร่วมมือ GMS BIMSTEC ACMECS และ AEC สนับสนุนกิจกรรมที่เอื้อประโยชน์ในการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว ทำให้จังหวัดพะเยาต้องเร่งพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันให้มีความพร้อมในทุกๆ ด้าน เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาทรัพยากรบุคคลของจังหวัด การอนุรักษ์รักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่า การพัฒนาเกษตร การท่องเที่ยว การค้าการลงทุน การอนุรักษ์ฟื้นฟูพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเสริมสร้างความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดน ดังนั้น แนวโน้มการพัฒนาจึงควรมีการพัฒนาศักยภาพพื้นที่ กระบวนการผลิตทางการเกษตรโดยเน้น ความปลอดภัย มีมาตรฐาน เพื่อสร้างจุดเด่นและเพิ่มมูลค่าของสินค้าให้สูงขึ้นภายใต้ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว สังคม วัฒนธรรม และความมั่นคง โดยสภาพทั่วไปของจังหวัดมีความสงบ เหมาะแก่การหยุดพักเพื่อพักผ่อนและท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่

ข้อมูลโครงการก่อสร้างทางรถไฟ สายเด่นชัย - เชียงราย - เชียงของ ตอนที่ ๓ - ๔ การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้ว่าจ้างกลุ่มบริษัทที่ปรึกษา ประกอบด้วย บริษัท เอ็มเออี คอนซัลแตนท์ จำกัด บริษัท เอเชียน เอ็นจิเนียริง คอนซัลแตนท์ จำกัด และบริษัท ทิม คอนซัลติ้ง เอ็นจิเนียริง แอนด์ แมเนจเม้นท์ จำกัด (มหาชน) เพื่อดำเนินงานสำรวจรายละเอียดก่อสร้างทางรถไฟสายเด่นชัย-เชียงราย-เชียงของ ตามสัญญาจ้างเลขที่ กส.๐๖/ทค./๒๕๖๓ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓ นั้น ต่อมาได้มีการประกาศบังคับใช้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืน ในพื้นที่บางส่วนของท้องที่อำเภอเด่นชัย อำเภอสูงเม่น อำเภอเมืองแพร่ อำเภอหนองม่วงไข่ อำเภอสอง จังหวัดแพร่ อำเภองาว จังหวัดลำปาง อำเภอเมืองพะเยา อำเภอดอกคำใต้ อำเภอภูกามยาว จังหวัดพะเยา และอำเภอป่าแดด อำเภอเทิง อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอเวียงชัย อำเภอเวียงเชียงรุ้ง อำเภอดอยหลวง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เพื่อดำเนินการก่อสร้างทางรถไฟสายเด่นชัย - เชียงราย - เชียงของ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๘ ตอนที่ ๓๖ หน้า ๔๓ - ๕๐ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มา ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้เผยแพร่ข้อมูลและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ แห่งการเวนคืนให้ประชาชนทราบ พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณา วันอังคารที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลา ๑๐.๐๐ น. ห้องเบญจรงค์ โรงแรมพะเยาเกทเวย์ อำเภอเมือง พะเยา จังหวัดพะเยา การรถไฟแห่งประเทศไทยได้แจ้งเจ้าของหรือผู้ครอบครองซึ่งอสังหาริมทรัพย์ โดยชอบด้วยกฎหมาย เข้าร่วมประชุมประชาสัมพันธ์ ฯ เพื่อรับฟังการชี้แจงกรอบระยะเวลาการดำเนินงาน ขั้นตอนการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน สิทธิและหน้าที่ของผู้ถูกเวนคืน และหลักเกณฑ์ในการกำหนดค่าทดแทน อสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืน

พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในโครงการก่อสร้างรถไฟสายเด่นชัย – เชียงราย – เชียงของ ซึ่งมีแผนกำหนดการรังวัดที่ดิน ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๔ และเริ่มจ่ายเงินค่าเวนคืน ในเดือน พฤษภาคม ๒๕๖๕ และกำหนดส่งมอบที่ดินแปลงแรกในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๕ หลังจากนั้นกำหนดเริ่มงาน ก่อสร้างในปี พ.ศ.๒๕๖๕ ทั้งนี้ จังหวัดพะเยาจะมีแนวโน้มธุรกิจใหม่ที่จะเกิดขึ้นภายหลังการก่อสร้างรถไฟสายเด่นชัย – เชียงราย – เชียงของ เช่น เกิดแหล่งท่องเที่ยวใหม่ พร้อมธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น โรงแรม ร้านอาหาร ธุรกิจบริการ ธุรกิจการก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งจะมีการซื้อขายที่ดิน สร้างบ้านอยู่อาศัย สร้างโครงการบ้านพักอาศัย โรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น นอกจากนี้อาจเกิดการพัฒนารูปแบบพื้นที่โดยรอบสถานีรถไฟ (Transit Oriented Development) และอาจพัฒนาต่อยอดเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ซึ่งอาจนำมาซึ่งการพัฒนาธุรกิจด้านการขนส่งสินค้าและโลจิสติกส์ ซึ่งอาจเป็นการสร้างธุรกิจใหม่กับคนในท้องถิ่น ในรูปแบบของ Start-up และช่วยยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันวิสาหกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง (SMEs) ๔๒

ข้อมูลโครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการก่อสร้างท่าอากาศยานพะเยาจังหวัดพะเยา กรมท่าอากาศยาน ได้ว่าจ้างกลุ่มบริษัทที่ปรึกษา ซึ่งประกอบด้วย บริษัท อินเด็กซ์ อินเตอร์เนชั่นแนล กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) บริษัท ดีเคดี คอนซัลแตนท์ จำกัด และบริษัท อลานา เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด เป็นที่ปรึกษาเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการก่อสร้างท่าอากาศยานพะเยา จังหวัดพะเยา ซึ่งขณะนี้ การดำเนินงานของโครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการก่อสร้างท่าอากาศยานพะเยาอยู่ระหว่างของ การศึกษาพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นท่าอากาศยานพะเยา ซึ่งใช้ระยะเวลาในการศึกษา ๙ เดือน และ กรมท่าอากาศยานได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ ๑ (ปฐมนิเทศโครงการ) เมื่อวันอังคารที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๘.๓๐ – ๑๒.๐๐ น. โดยการประชุมทางไกล (Video Conference) ผ่านระบบ Zoom Cloud Meeting โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอรายละเอียดข้อมูลโครงการ ขอบเขตการศึกษา พื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นท่าอากาศยานพะเยา พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้เสีย โดยมีที่ตั้งทางเลือกที่มีแนวโน้มเหมาะสมเบื้องต้น ดังนี้ ๑. พื้นที่ตำบลจำปาหวาย อำเภอเมืองพะเยา ๒. พื้นที่ตำบลคือเวียง อำเภอดอกคำใต้ ๓. พื้นที่ตำบลดอนศรีชุม และสันโค้ง อำเภอดอกคำใต้ ๔. พื้นที่ตำบลห้วยลาน อำเภอดอกคำใต้ ๕. พื้นที่ตำบลท่าจำปี และห้วยใหม่ อำเภอเมืองพะเยา ทั้งนี้ กรมท่าอากาศยานมีแผนการศึกษาของโครงการเบื้องต้น ดังนี้ ๑. ขั้นตอนการศึกษาความเป็นไปได้ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ ๒. ขั้นตอนออกแบบรายละเอียดและการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ๓. ขั้นตอนการจัดหาที่ดิน ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘ ๔. การก่อสร้างปี พ.ศ. ๒๕๖๙ - ๒๕๗๑ ๕. การเปิดให้บริการประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๗๒

๑.๕ การไฟฟ้า

การบริการด้านการไฟฟ้าจังหวัดพะเยา มีจำนวนครัวเรือนที่ใช้ไฟฟ้าทั้งหมด ๑๗๓,๓๒๑ ครัวเรือน และมีครัวเรือนที่ไม่ได้ใช้ไฟฟ้าจากระบบจำหน่าย กฟภ. และไม่มีไฟฟ้าใช้ ๗๐ ครัวเรือน พื้นที่ที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ ๗๐ครัวเรือน ได้แก่ ๑.บ้านผาแดง ตำบลเจริญราษฎร์ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา และ ๒.บ้านป่าเมี่ยง ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ โดยการไฟฟ้าแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบดังนี้

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพะเยา พื้นที่รับผิดชอบ อำเภอเมืองพะเยา อำเภอดอกคำใต้ อำเภอแม่ใจ และอำเภอภูกามยาว การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาจุน พื้นที่รับผิดชอบ อำเภอจุน อำเภอเชียงม่วน และอำเภอปง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาเชียงคำ พื้นที่รับผิดชอบ อำเภอเชียงคำ และอำเภอภูซาง

๑.๖ ประปา

จังหวัดพะเยาอยู่ในเขตความรับผิดชอบของการประปาส่วนภูมิภาค เขต ๙ การประปาส่วนภูมิภาค ที่ให้บริการชุมชนในจังหวัด มี ๒ แห่ง การประปาส่วนภูมิภาค สาขาพะเยา และการประปาส่วนภูมิภาค สาขาจุน ประกอบด้วย

๑) การประปาส่วนภูมิภาค สาขาพะเยา

(๑) การประปาส่วนภูมิภาค สาขาพะเยา ให้บริการน้ำประปา ๓ อำเภอ คือ อำเภอเมืองพะเยา อำเภอดอกคำใต้ และอำเภอภูกามยาว โดยใช้แหล่งน้ำดิบจากกว๊านพะเยา รวมพื้นที่ให้บริการ ๒๑.๖ ตารางกิโลเมตร จำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด ๒๔,๖๘๖ ราย แบ่งเป็น ที่อยู่อาศัย จำนวน ๒๑,๓๖๖ ราย ราชการ จำนวน ๒๗๑ ราย รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๒๑ ราย ธุรกิจขนาดเล็ก จำนวน ๒,๑๕๒ ราย ธุรกิจขนาดใหญ่จำนวน ๘๐๗ ราย และอุตสาหกรรมจำนวน ๖๙ ราย

(๒) ข้อมูลด้านระบบผลิต แหล่งน้ำดิบกว๊านพะเยา

กว๊านพะเยา ปริมาณน้ำปัจจุบัน ๑๖.๗๔ ล้าน ลบ.ม. (ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการใช้งาน)

(๓) ระบบผลิตและระบบจ่ายของการประปาส่วนภูมิภาคสาขาพะเยา

สถานีผลิตน้ำดอยจอมทองกำลังการผลิต ๑,๐๐๐ ลบ.ม./ชม.จ่ายน้ำประปา๑๙,๐๐๐ ลบ.ม./วัน

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค สาขาพะเยา สิงหาคม ๒๕๖๔

๒) การประปาส่วนภูมิภาค สาขาจุน

(๑) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาจุน ให้บริการน้ำประปาแก่ อำเภอจุน อำเภอปง และอำเภอเชียงคำ โดยในพื้นที่อำเภอจุน ใช้แหล่งน้ำดิบจาก ลำน้ำจุน สระเก็บน้ำบ้านหัวขัว พื้นที่อำเภอปง ใช้แหล่งน้ำดิบจาก ลำน้ำจิม และพื้นที่อำเภอเชียงคำ ใช้แหล่งน้ำดิบจาก ลำน้ำแม่ลาว ลำน้ำแวน และสระเก็บน้ำบ้านหนอง รวมพื้นที่ให้บริการ ๗๖.๒ ตารางกิโลเมตร จำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด ๖,๘๙๔ ราย แบ่งเป็น ที่อยู่อาศัย จำนวน ๕,๓๓๖ ราย ราชการ จำนวน ๑๐๐ ราย รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๑๐ ราย ธุรกิจขนาดเล็ก จำนวน ๑,๒๐๔ ราย ธุรกิจขนาดใหญ่ จำนวน ๒๓๗ ราย และอุตสาหกรรม จำนวน ๗ ราย

(๒) ข้อมูลด้านระบบผลิตรับแหล่งน้ำดิบ

แม่ข่ายจุน

- ลำน้ำจุน ปัจจุบันระดับน้ำ ๑.๕ ม. (ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการใช้งาน)
- สระพักน้ำดิบบ้านหัวขัว ปริมาณความจุ ๕๘๐,๐๐๐ ลบ.ม. ปัจจุบันมีปริมาณน้ำกักเก็บ ๓๑๐,๐๐๐ ลบ.ม. ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต (ใช้งาน)

หน่วยบริการปง

- ลำน้ำจิม ปัจจุบันระดับน้ำ ๑.๐ ม. ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต

หน่วยบริการเชียงคำ

- ลำน้ำลาว ปัจจุบันระดับน้ำ ๑.๐ ม. ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต (ใช้งาน)
- ลำน้ำแวน ปัจจุบันระดับน้ำ ๑.๒ ม. ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต (สำรองใช้งาน)

- สระพักน้ำดิบบ้านหนอง ปริมาณความจุ ๒๕๐,๐๐๐ ลบ.ม. ปัจจุบันมีปริมาณน้ำกักเก็บ ๒๓๙,๐๐๐ ลบ.ม. (สำรองใช้งาน)

(๓) ระบบผลิตและระบบจ่ายของการประปาส่วนภูมิภาคสาขาจุน

- สถานีผลิตน้ำแม่ข่ายจุน กำลังการผลิต ๘๐ ลบ.ม./ชม. จ่ายน้ำประปา ๑,๑๐๐ ลบ.ม./วัน
- สถานีผลิตน้ำปาง กำลังการผลิต ๑๐๐ ลบ.ม./ชม. จ่ายน้ำวันละ ๑,๒๐๐ ลบ.ม./วัน
- สถานีผลิตน้ำเชียงคำกำลังการผลิต ๑๕๐ ลบ.ม./ชม. จ่ายน้ำวันละ ๒,๐๐๐ ลบ.ม./วัน

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค สาขาพะเยา และการประปาส่วนภูมิภาค สาขาจุน , สิงหาคม ๒๕๖๔

๓) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาพาน

(๑) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาพาน ให้บริการน้ำประปาแก่ อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย และอำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา โดยในพื้นที่อำเภอพาน ใช้แหล่งน้ำดิบจากชลประทาน พื้นที่อำเภอแม่ใจใช้แหล่งน้ำดิบจากหนองเล็งทราย รวมพื้นที่ให้บริการ ๑๒๓.๘๒ ตารางกิโลเมตร จำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด ๑๐,๕๓๗ ราย แบ่งเป็น ที่อยู่อาศัย จำนวน ๙,๓๕๑ ราย ราชการ จำนวน ๙๔ ราย รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๑๓ ราย ธุรกิจขนาดเล็ก จำนวน ๘๔๐ ราย ธุรกิจขนาดใหญ่ จำนวน ๒๓๙ ราย

(๒) ข้อมูลด้านระบบผลิตรับแหล่งน้ำดิบ

แม่ข่ายพาน

- น้ำชลประทาน (ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการใช้งาน)
- สระพักน้ำดิบในแม่ข่ายพาน ปริมาณความจุ ๑๖๐,๐๐๐ ลบ.ม. ปัจจุบันระดับน้ำ ๖.๔ ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต (ใช้งาน)

หน่วยบริการแม่ใจ

- หนองเล็งทราย ปัจจุบันระดับน้ำ ๒.๕ ม. ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต

หน่วยบริการแม่ใจ

(๓) ระบบผลิตและระบบจ่ายของการประปาส่วนภูมิภาคสาขาพาน

- สถานีผลิตน้ำแม่ข่ายพาน กำลังการผลิต ๔๐๐ ลบ.ม./ชม. จ่ายน้ำวันละ ๔,๐๐๐ ลบ.ม./วัน
- สถานีผลิตน้ำแม่ใจ กำลังการผลิต ๓๐๐ ลบ.ม./ชม. จ่ายน้ำวันละ ๒,๕๐๐ ลบ.ม./วัน

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค สาขาพาน สิงหาคม ๒๕๖๔

๒. ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ

๑) ด้านเศรษฐกิจ

๑.๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดพะเยา

จากรายงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จังหวัดพะเยา มีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ตามราคาประจำปี ๓๖,๗๔๗ ล้านบาท มูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP Per capita) ๙๗,๒๘๒ บาท จัดเป็นอันดับที่ ๔๙ ของประเทศ และเป็นอันดับที่ ๑๑ ของภาคเหนือ

ตารางที่ ๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) จำแนกตามสาขาการผลิต พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒

สาขาการผลิต	มูลค่า (ล้านบาท)		
	พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒
ภาคการเกษตร	๑๑,๗๒๐	๑๑,๑๙๖	๑๑,๒๔๗
เกษตรกรรมและประมง	๑๑,๗๒๐	๑๑,๑๙๖	๑๑,๒๔๗
ภาคนอกเกษตร	๒๓,๒๓๙	๒๓,๖๒๖	๒๕,๕๐๐
เหมืองแร่และเหมืองหิน	๑๐๐	๑๔๓	๒๖๒
การผลิตอุตสาหกรรม	๑,๗๔๐	๑,๖๖๖	๑,๗๗๘
การไฟฟ้า ก๊าซ	๓๘๕	๓๔๘	๓๘๘
การประปา	๑๐๕	๑๐๘	๑๓๗
การก่อสร้าง	๑,๘๖๘	๑,๘๕๒	๑,๙๕๖
ขายส่ง ขายปลีก	๔,๑๔๙	๔,๑๖๖	๔,๓๘๙
การขนส่งฯ	๖๔๖	๖๖๘	๗๖๒
ที่พักแรม	๑๒๘	๑๔๖	๑๕๙
ข้อมูลข่าวสาร	๒๗๐	๓๑๓	๓๙๕
การเงินและการประกันภัย	๒,๘๖๘	๓,๐๐๗	๓,๐๙๙
อสังหาริมทรัพย์ฯ	๑,๔๐๗	๑,๕๙๐	๑,๘๐๘
วิทยาศาสตร์และวิชาการ	๘	๙	๑๓
การบริหารและบริการสนับสนุนอื่นๆ	๕๒	๕๑	๕๐
การบริหารราชการ	๒,๕๘๙	๒,๗๓๒	๒,๗๗๗
การศึกษา	๔,๖๘๖	๔,๔๗๖	๕,๐๗๔
บริการด้านสุขภาพ	๑,๖๓๕	๑,๗๖๕	๑,๘๔๑
ศิลปะ	๑๖๘	๑๙๐	๒๒๔
บริการด้านอื่นๆ	๔๓๗	๓๙๕	๓๘๗
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Products)	๓๔,๙๕๙	๓๔,๘๒๒	๓๖,๗๔๗
ผลิตภัณฑ์จังหวัดเฉลี่ยต่อบุคคล (GPP Per Capita, Baht)	๘๙,๘๗๓	๙๐,๘๔๗	๙๗,๒๘๒
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐คน)	๓๘๙	๓๘๓	๓๗๘

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดพะเยา สิงหาคม ๒๕๖๔

๑.๒ สถานการณ์การค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน

จังหวัดพะเยา ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับด้านสากลปางมอญ แขวงไชยบุรี สปป.ลาว มีแนวชายแดน ที่ติดกับแขวงไชยบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ตั้งแต่อำเภอเชียงคำถึงอำเภอภูซาง เป็นระยะทางประมาณ ๔๔ กิโลเมตร โดยมีช่องทางกักกัน หมู่ที่ ๒ ตำบลป่าซาง จังหวัดพะเยา เป็นช่องทางติดต่อระหว่างบ้านฮวก อำเภอภูซาง กับบ้านปางมอญ (ด้านสากลปางมอญ) เมืองคอบ แขวงไชยบุรี สปป.ลาวจุดผ่านแดนบ้านฮวก ยกระดับเป็นด่านถาวร เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ทั้งนี้ ตั้งแต่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ เป็นต้นมา จังหวัดพะเยามีคำสั่งระงับการเดินทางเข้าของบุคคล ยานพาหนะ และสิ่งของ ณ จุดผ่านแดนถาวรจุดผ่อนปรนการค้า และช่องทางอื่นๆตลอดแนวชายแดนจังหวัดพะเยาเป็นการชั่วคราว

ตาราง ๒ แสดงสถิติการค้าชายแดนไทย – สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ปี ๒๕๕๔-๒๕๖๔)

ปี พ.ศ.	ประเภทมูลค่าการส่งออก			
	มูลค่าการค้ารวม	มูลค่าการนำเข้า	มูลค่าการส่งออก	ดุลการค้า
ปี ๒๕๕๔	๔๑,๙๕๐,๑๖๑.๔๗	๓,๕๖๔,๐๒๘.๖๑	๓๘,๓๘๖,๑๓๒.๘๖	๓๔,๘๒๒,๑๐๔.๒๕
ปี ๒๕๕๕	๑๕๐,๘๙๐,๙๑๖.๐๒	๕,๘๘๓,๔๗๘.๐๘	๔๕,๒๖๗,๕๖๐.๔๖	๑๓๑,๘๐๐,๐๓๖.๒๙
ปี ๒๕๕๖	๑๘๑,๐๒๓,๒๖๑.๖๐	๒๕๙,๖๔๑.๒๙	๑๘๐,๗๖๓,๖๒๐.๓๑	๑๘๐,๕๐๓,๙๗๙.๐๒
ปี ๒๕๕๗	๒๓๑,๓๙๘,๔๗๑.๓๔	๑,๔๖๓,๐๑๙.๙๗	๒๒๙,๙๓๕,๔๕๑.๔๑	๒๒๘,๔๗๒,๔๓๑.๔๔
ปี ๒๕๕๘	๓๕๖,๐๖๔,๔๔๑.๓๕	๒๑,๘๓๓,๗๙๘.๖๘	๓๓๔,๒๓๐,๖๔๒.๖๗	๓๑๒,๓๙๖,๘๔๓.๙๙
ปี ๒๕๕๙	๑๖๒,๖๕๔,๕๘๓.๖๖	๑๓,๑๐๗,๕๖๓.๗๑	๑๔๙,๕๔๗,๐๑๙.๙๕	๑๓๖,๔๓๙,๔๕๖.๒๔
ปี ๒๕๖๐	๒๘๙,๓๖๖,๗๘๗.๐๙	๑๖๕,๒๖๑,๗๔๔.๑๙	๑๒๔,๑๐๕,๐๔๒.๐๙	-๔๑,๑๕๖,๗๐๑.๒๖
ปี ๒๕๖๑	๑๔๔,๖๘๙,๓๒๐.๔๐	๕๕,๘๔๖,๗๒๐.๖๓	๘๘,๗๔๒,๕๙๙.๗๗	๓๒,๘๙๕,๘๗๙.๑๔
ปี ๒๕๖๒	๑๖๔,๙๔๕,๖๖๙.๙๖	๙๖,๙๕๖,๔๐๒.๐๒	๖๗,๙๘๙,๒๖๗.๙๔	-๒๘,๙๖๗,๑๓๔.๐๘
ปี ๒๕๖๓	๓๗๓,๒๖๕,๖๖๙.๘๒	๑๑๙,๑๘๖,๖๓๖.๕๖	๒๕๔,๐๗๙,๐๓๓.๒๖	๑๓๓,๘๘๕,๓๙๘.๘๔
ปี ๒๕๖๔ (ม.ค - มิ.ย.)	๓๙๕,๔๙๔,๕๖๖.๗๔	๖๑,๔๔๔,๐๗๑.๘๑	๒๘๑,๐๕๐,๔๙๕.๙๓	๒๒๐,๕๔๖,๔๒๔.๑๒

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพะเยา, กรกฎาคม ๒๕๖๔

มูลค่าการค้าชายแดน

ปี ๒๕๖๔ มกราคม - มิถุนายน ของปี ๒๕๖๔ มูลค่าการค้ารวม ๓๔๓.๓๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ๒๑๔.๗๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๖๖.๙๖ โดยการส่งออก มีมูลค่า ๒๘๑.๐๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ๒๐๓.๒๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๕๘.๒๖ การนำเข้ามีมูลค่า ๖๑.๔๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ๑๑.๕๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๗ ไทยได้ดุลการค้า ๑๙๑.๖๘๘ ล้านบาท

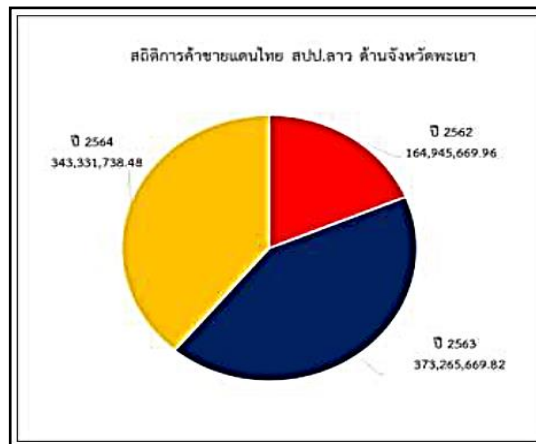
ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ มีมูลค่าการค้ารวมทั้งสิ้น ๗๑๖.๕๙๗ ล้านบาท โดยจังหวัดพะเยาได้เปรียบในด้านดุลการค้าทั้งหมด ๓๕๕.๓๓๕ ล้านบาท

เห็นได้ว่า ปี ๒๕๖๔ มูลค่าการค้าชายแดน จังหวัดพะเยา มีมูลค่าการค้าเพิ่มขึ้น มีสาเหตุสำคัญเนื่องจากจุดผ่อนปรนบ้านฮวก ยกระดับเป็นด่านถาวรบ้านฮวก และด่านประเพณีปางมอญของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ได้ยกระดับเป็นด่านสากลปางมอญ เช่นเดียวกันส่งผลให้สินค้าจากทั้งสองประเทศสามารถเคลื่อนย้ายผ่านด่านพรมแดนดังกล่าวได้อย่างเต็มรูปแบบโดยมีกฎหมายภายในประเทศรองรับ ในการนำเข้า-ส่งออก และเป็นไปตามหลักศุลกากรสากล

ผังแสดงปริมาณด้านการค้า ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔

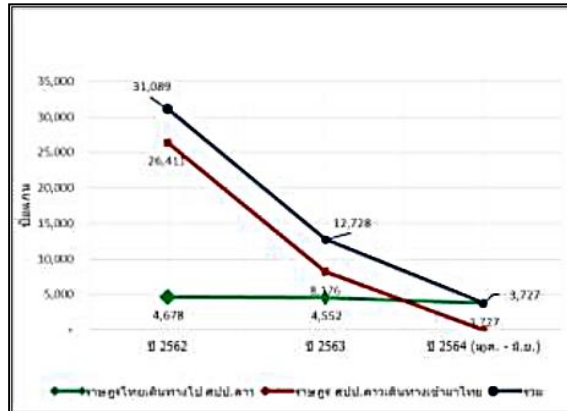
มีมูลค่าการค้าชายแดนรวมทั้งสิ้น ๗๑๖.๕๙๗ ล้านบาท สินค้าส่งออกมากที่สุด : น้ำมันเชื้อเพลิง
สินค้านำเข้ามากที่สุด : หินปูนบด สินแร่และสินค้าเกษตร

สถิติปริมาณการเข้า - ออก ของราษฎรไทย และราษฎร สปป.ลาว

สถิติปริมาณการเข้า - ออก ของราษฎรไทย และราษฎร สปป.ลาว ณ จุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก ปี ๒๕๖๔ (ม.ค. - มิ.ย.) รวมจำนวนทั้งสิ้น ๓,๐๔๖ คน มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากมีมาตรการควบคุม การเคลื่อนย้ายคนเข้า- ออกประเทศ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)

ผังแสดงสถิติปริมาณการเข้า - ออก ของราษฎรไทย และราษฎร สปป.ลาว ณ จุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวกตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔

๑.๓ การวิเคราะห์ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ข้อมูลจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่า จำนวนผู้เยี่ยมชมจังหวัดพะเยา มีอัตราเพิ่มสูงขึ้น แทบจะทุกปี แต่ในปี ๒๕๖๓ จำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนลดลงเกือบครึ่งหนึ่งมีจำนวนผู้เยี่ยมชมเยือน ๔๑๑,๐๘๒ คน โดยเป็นผู้เยี่ยมชมเยือนชาวไทยร้อยละ ๙๘.๑๓ และผู้เยี่ยมชมเยือนชาวต่างประเทศ ร้อยละ ๑.๘๗ และส่งผลให้รายได้ จากการท่องเที่ยว ในปี ๒๕๖๓ จำนวน ๘๒๙ ล้านบาท ลดลงจากปี ๒๕๖๒ ร้อยละ ๕๙.๐๙ โดยในปี ๒๕๖๒ ผู้เยี่ยมชมมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันเฉลี่ยเท่ากับ ๒,๗๑๑ บาท แต่เมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างผู้เยี่ยมชมเยือนชาวไทยและ ชาวต่างประเทศ พบว่า ผู้เยี่ยมชมเยือนชาวต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวัน เท่ากับ ๑,๓๖๒ บาท สูงกว่า ผู้เยี่ยมชมเยือนชาวไทย ที่มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวัน เท่ากับ ๑,๓๔๙ บาท ทั้งนี้เนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากนักท่องเที่ยวลดลงจำนวนมาก

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

เส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวกกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

๑. เส้นทางเรือ ภูซาง-ปากคอบ-ปากแบ่ง-หลวงพระบาง เส้นทางท่องเที่ยวดังกล่าวจะแบ่งเป็น ๒ ลักษณะคือทางบกและทางน้ำ โดยเริ่มต้นจาก การเดินทางทางบกจากอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยาจนถึงจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวกมีระยะทางประมาณ ๒๐ กิโลเมตร และออกจากจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวกเข้าสู่ สปป.ลาว ณ ด่านสากลปางมอญ เมืองคอบ สปป.ลาว และ เดินทางต่อไปประมาณ ๓๘ กิโลเมตร สู่ชุมชนปากคอบที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำโขง ที่เป็นเส้นทางผ่านของเรือจาก เมืองห้วยทราย สปป.ลาว ไปเมืองปากแบ่ง ซึ่งเป็นเมืองที่ตั้งอยู่ระหว่างกึ่งกลางของเส้นทางท่องเที่ยวทางที่จะเดินทางไปยังหลวงพระบาง โดยเรือโดยสารจะจอดพักค้างคืนที่เมืองปากแบ่ง ๑ คืนก่อนเดินทางต่อไปยัง หลวงพระบางโดยการเดินทางโดยเรือโดยสารจากเมืองปากแบ่งถึงหลวงพระบางจะใช้เวลาประมาณ ๑๐ ชั่วโมง โดยระหว่างเส้นทางมีร้านอาหาร ร้านค้า และปั๊มน้ำมัน รวมถึงป้ายบอกทางที่มีภาษาอังกฤษระบุระหว่างเส้นทาง

๒. เส้นทางบก จุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก-ไชยะบุลี-หลวงพระบาง-กาสี-วังเวียง เส้นทางท่องเที่ยวดังกล่าวมีระยะทางโดยประมาณ ๕๗๗ กิโลเมตร โดยเส้นทางมีสภาพแวดล้อม ส่วนใหญ่เป็นภูเขา และถนนที่ขรุขระเป็นช่วงตลอดเส้นทาง และยังมีถนนที่อยู่ในกำลังดำเนินการก่อสร้าง มีไฟส่องสว่างในระหว่างเส้นทางเฉพาะบางจุดที่เป็นย่านชุมชน หรือทางแยกหลักเท่านั้น และมีร้านอาหาร ร้านค้า และปั๊มน้ำมัน รวมถึงป้ายบอกทางที่มีภาษาอังกฤษระบุระหว่างเส้นทาง โดยการเดินทางด้วยตนเอง อาจจำเป็นต้องศึกษารายละเอียดการเดินทาง และข้อจำกัดในสิ่งอำนวยความสะดวกบางพื้นที่ ตลอดจน ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเดินทาง เพื่อความปลอดภัย และความคล่องตัวในระหว่างการเดินทาง

๓. เส้นทางบก จุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก-ปากแบ่ง-อุดมไชย-เดียนเบียนฟู-ฮานอย-ซาปา-ฮาลองเบย์ เส้นทางระหว่างจุดผ่านแดนบ้านฮวก-เมืองฮาลองเบย์ มีระยะทางประมาณ ๑,๑๔๑ กิโลเมตร โดยสภาพเส้นทางตลอดเส้นทางในสปป.ลาว ถนนจะมีความขรุขระเป็นบางช่วงและสภาพแวดล้อมส่วนใหญ่ เป็นเชิงเขา และจะเดินทางออกจากประเทศลาว ณ ด่านชายแดนปางหมกเมืองขวา ซึ่งจะใช้เวลาประมาณ ๙ ชั่วโมงก่อนเข้าสู่ประเทศเวียดนาม ณ ด่านไตรจาง เมืองเดียนเบียนฟู และมุ่งหน้าสู่เมืองฮานอยก่อนเดินทาง ต่อไปยังฮาลองเบย์ หรือซาปา โดยถนนบริเวณด่านไตรจางเข้าสู่เดียนเบียนฟู มีความลาดชันมาก และมีหลุมบ่อ ขนาดใหญ่ในบางช่วง ขณะที่ในเส้นทางสู่ซาปา สภาพแวดล้อมส่วนใหญ่จะเป็นเชิงเขาสูงชันต้องใช้ ความระมัดระวังสูง ทั้งนี้ในประเทศเวียดนามจะมีการจำกัดอัตราความเร็วไม่เกิน ๔๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง ในเขตเมือง หรือชุมชน นอกเมืองไม่เกิน ๖๐-๘๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง และทางด่วนไม่เกิน ๑๐๐ กิโลเมตร ต่อชั่วโมง โดยตลอดเส้นทางมีร้านอาหารร้านค้า และปั๊มน้ำมัน รวมถึงป้ายบอกทางที่มีภาษาอังกฤษ ระบุระหว่างเส้นทาง ขณะที่ใน สปป.ลาว มีไฟส่องสว่างในระหว่างเส้นทางเฉพาะบางจุดที่เป็นย่านชุมชน หรือทางแยกหลักเท่านั้น แต่ในประเทศเวียดนามจะมีไฟส่องสว่างในซานเมืองและชุมชนเป็นหลัก

๔. เส้นทางบก จุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก-ปากคอบ-เมืองเงิน-ปากแบ่ง-อุดมไชย-เดียนเบียนฟู-ฮานอย-หนานหนิง เส้นทางจากเข้าถึงระหว่างจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก-หนานหนิง สาธารณรัฐประชาชนจีน มีระยะทางโดยประมาณ ๑,๓๕๖ กิโลเมตร โดยเส้นทางระหว่างเมืองฮานอย-เมืองหนานหนิง มีระยะทางประมาณ ๓๙๕ กิโลเมตร และใช้เวลาการเดินทางประมาณ ๘ ชั่วโมง สภาพเส้นทางส่วนใหญ่เป็นทางลาดยางที่เดินทางสะดวกสบาย และมีร้านค้า ร้านอาหารพื้นถิ่น ตลอดจนปั๊มน้ำมันให้บริการในระหว่างเส้นทางตามชุมชน หรือเขตซานเมืองในระหว่างเส้นทางพบป้ายบอกทางที่เป็นภาษาท้องถิ่น กับภาษาอังกฤษระบุตามแยกสำคัญของเส้นทาง อย่างไรก็ตามเส้นทางระหว่างด่านตรวจคนเข้าเมืองฝิงเสียง (ด่านชายแดนสาธารณรัฐประชาชนจีน) ซึ่งเป็นทางด่วนตลอดเส้นทาง ดังนั้นจึงมีข้อจำกัดในการจอดแวะ หรือทำธุระข้างทาง ตลอดจนไฟส่องสว่างมักพบ ในระหว่างซานเมือง

กับเขตเมือง ทั้งนี้การนำรถยนต์ส่วนตัวเข้าเขตสาธารณรัฐประชาชนจีนอาจมีข้อจำกัด นักท่องเที่ยวอาจจำเป็นต้องใช้บริการรถเช่า หรือรถโดยสารสาธารณะในเขตสาธารณรัฐประชาชนจีนเพื่อเข้าเมืองหนานหนิง

บ้านฮวก เมืองชายแดนภูซางหรือบ้านฮวก ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา ได้ยกระดับจากจุดผ่อนปรน เป็นจุดผ่านแดนถาวร เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นจุดผ่านแดนที่สามารถเชื่อมโยงอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง ได้เป็นอย่างดี โดยมีเขตแดนติดกับสปป.ลาว และสามารถพัฒนาเป็นเส้นทางทางการค้าการท่องเที่ยวระหว่างไทย สู่สปป.ลาวผ่านไปยังจีนตอนใต้และเวียดนามได้โดยผ่านทางเส้นทาง R๒A นอกจากนี้ในด้านการท่องเที่ยว ของพื้นที่ยังมีสิ่งดึงดูดใจที่น่าสนใจจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นภูมิประเทศ บรรยากาศของเมืองเล็กๆในขุนเขา อันมีทรัพยากรการท่องเที่ยว ทางธรรมชาติที่สวยงามโดดเด่น เช่น น้ำตกภูซาง ซึ่งเป็นน้ำตกอุ่นแห่งเดียวในประเทศไทย น้ำตกห้วยโป่งผา ที่อุดมสมบูรณ์และเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของเต่าปูลู ภูซางดาว ถ้ำน้ำลอด ฯลฯ อีกทั้งยังมี วัฒนธรรม วิถีชีวิตชุมชนที่หลากหลายเช่น ไทลื้อ ม้ง ลาว ฯลฯ

๑.๔ ข้อมูลผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) จังหวัดพะเยา ข้อมูลลงทะเบียน ผลิตภัณฑ์ OTOP ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๓ มีผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ลงทะเบียน จำนวน ๙๔๕ ราย ๑,๙๓๑ ผลิตภัณฑ์ แยกตามประเภทผู้ประกอบการ ดังนี้

ไตรมาส	ผลการลงทะเบียน			รวม
	กลุ่ม	รายเดียว	วิสาหกิจ	
1	367	260	8	627
2	188	130	-	318
3	-	-	-	-
รวม	555	390	8	945

ข้อมูลการลงทะเบียน OTOP ระหว่างปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๓ ส่วนใหญ่มาจากกลุ่มชุมชน มากกว่าผู้ผลิตรายเดียวและกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพ OTOP การเข้าสู่วิสาหกิจชุมชน ยังต้องการการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน จำแนกรายปี ดังนี้

ที่	ประเภท	ปี 2557 - 2559 (จำนวน)	ปี 2560 - 2562 (จำนวน)	ปี 2563 (จำนวน)	ผลต่าง ผลิตภัณฑ์	ร้อยละ
1	อาหาร	237	545	643	98	
2	ของใช้ / ของประดับตกแต่งของที่ระลึก	335	583	625	42	
3	ผ้า / เครื่องแต่งกาย	153	289	346	57	
4	เครื่องดื่ม	45	72	92	20	
5	สมุนไพร	95	203	225	22	
	รวม	865	1,692	1,931	239	14.125

จากข้อมูลลงทะเบียน ประจำปี ๒๕๖๒ และ ประจำปี ๒๕๖๓ มีผลิตภัณฑ์มาลงทะเบียนเพิ่มขึ้นจำนวน ๒๓๙ ชนิด คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๑๒๕ แนวโน้มผู้ผลิต /ผู้ประกอบการ/กลุ่มอาชีพในชุมชน มีจำนวนมากขึ้น และเข้าสู่กระบวนการส่งเสริม OTOP มากขึ้น

ที่	ประเภท	จำนวนผลิตภัณฑ์ เข้ารับการคัดสรร ปี 2559	จำนวนผลิตภัณฑ์เข้า รับการคัดสรร ปี 2562	ร้อยละ
1	อาหาร	32	52	
2	ของใช้ / ของประดับตกแต่งของที่ระลึก	8	51	
3	ผ้า / เครื่องแต่งกาย	39	61	
4	เครื่องมือ	58	7	
5	สมุนไพร	11	17	
	รวม	148	188	27.03

สรุปข้อมูลการดำเนินงาน หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) จังหวัดพะเยา ซึ่งมีการคัดสรร ๒ ปี ๑ ครั้ง มีกลุ่มชุมชน และผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP เข้ารับการคัดสรรเพิ่มมากขึ้น จำนวน ๔๐ ผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๐๓

ปัญหา/อุปสรรค ๑.ข่าวสารข้อมูลการรับสมัครลงทะเบียน OTOP และอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ๒.ผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP รายใหม่และรายเดิมยังขาดความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ ๓.ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการยังมีความต้องการด้านช่องทางการจำหน่ายและการตลาด สรุปข้อมูลการดำเนินงาน หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) จังหวัดพะเยา ซึ่งมีการคัดสรร ๒ ปี ๑ ครั้ง มีกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน และผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP เข้ารับการคัดสรรเพิ่มมากขึ้น จำนวน ๓๑ ผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๓๗ ปัญหา/อุปสรรค ๑.ข่าวสารข้อมูลการรับสมัครลงทะเบียน OTOP และอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ๒.ผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP รายใหม่และรายเดิมยังขาดความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ ๓.ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการยังมีความต้องการด้านช่องทางการจำหน่ายและการตลาด

แสดงข้อมูลการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดพะเยา ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

ที่	ประเภทผลิตภัณฑ์	มูลค่าจำหน่าย(บาท)		
		ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
1	อาหาร	1,126,597,344	1,371,092,295	1,255,334,901
2	ของใช้ของตกแต่งของที่ระลึก	260,588,178	301,648,416	253,425,785
3	ผ้า / เครื่องแต่งกาย	101,966,390	165,003,334	152,484,004
4	เครื่องมือ	38,913,379	40,624,188	41,465,610
5	สมุนไพร	50,189,602	62,887,781	52,965,140
	รวม	1,578,254,893	1,941,256,014	1,755,675,440

ข้อมูลการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ ทั้ง ๕ ประเภทผลิตภัณฑ์ มียอดจำหน่ายเพิ่มขึ้นทุกปีอยู่ระหว่าง ร้อยละ ๑๙.๐๗ - ๒๓.๐๐ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ยอดการจำหน่าย OTOP มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพะเยา, สิงหาคม ๒๕๖๔

๒. ข้อมูลการปกครองและประชากร

๒.๑ เขตการปกครอง

จังหวัดพะเยา แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๙ อำเภอ ๖๘ ตำบล ๗๘๐ หมู่บ้าน ๗๒ การปกครองส่วนท้องถิ่น
รายละเอียดดังนี้

ตารางแสดงเขตการปกครองและรูปแบบการปกครองของจังหวัดพะเยา

ที่	อำเภอ	เขตการปกครอง		รูปแบบการปกครอง(องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)			
		ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
๑	อำเภอเมืองพะเยา	๑๕	๑๗๒	๑	๑	๙	๔
๒	อำเภอดอกคำใต้	๑๒	๙๙	-	๑	๓	๗
๓	อำเภอจุน	๗	๘๖	-	-	๕	๒
๔	อำเภอเชียงคำ	๑๐	๑๓๕	-	-	๔	๗
๕	อำเภอเชียงม่วน	๓	๓๔	-	-	๑	๒
๖	อำเภอปง	๗	๘๘	-	-	๓	๖
๗	อำเภอแม่ใจ	๖	๖๖	-	-	๖	๑
๘	อำเภอภูซาง	๕	๕๙	-	-	๑	๔
๙	อำเภอภูพานยาว	๓	๔๑	-	-	๑	๓
รวม		๖๘	๗๘๐	๑	๒	๓๓	๓๖

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดพะเยา, สิงหาคม ๒๕๖๓

๒.๒ จำนวนประชากร

จังหวัดพะเยามีจำนวนประชากรทั้งหมด ๔๗๐,๐๔๕ คน เป็นเพศชาย ๒๒๙,๐๖๘ คน และ เพศหญิง ๒๔๐,๙๗๗ คน มีจำนวนครัวเรือน ๑๘๓,๒๕๐ ครัวเรือน ความหนาแน่นโดยเฉลี่ยประมาณ ๗๔ คน/ตร.กม. โดยพื้นที่ที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมืองพะเยา ส่วนพื้นที่ที่มีประชากรน้อยที่สุด คือ อำเภอเชียงม่วน

ตารางแสดงจำนวนประชากรและครัวเรือน จำแนกรายอำเภอ ปี พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

ที่	อำเภอ	จำนวนประชากร								
		๒๕๖๑			๒๕๖๒			๒๕๖๓		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
๑	อำเภอเมืองพะเยา	๒๑,๖๖๒	๒๒,๙๐๘	๔๔,๕๗๐	๖๐,๒๒๙	๖๔,๔๒๖	๑๒๔,๖๕๕	๕๙,๗๒๑	๖๔,๐๙๓	๑๒๓,๘๑๔
๒	อำเภอเชียงคำ	๓๘,๓๘๐	๓๘,๙๕๐	๗๗,๓๓๐	๓๕,๕๗๕	๓๖,๑๗๑	๗๑,๗๔๖	๓๕,๑๑๓	๓๕,๙๙๐	๗๑,๑๐๓
๓	อำเภอดอกคำใต้	๓๓,๕๖๗	๓๕,๗๗๖	๖๙,๓๔๓	๓๓,๓๘๕	๓๕,๕๖๖	๖๘,๙๕๑	๓๓,๐๖๓	๓๕,๒๗๖	๖๘,๓๓๙
๔	อำเภอปง	๒๖,๓๔๕	๒๖,๓๗๖	๕๒,๗๒๑	๒๖,๑๔๐	๒๖,๒๘๒	๕๒,๔๒๒	๒๖,๑๐๑	๒๖,๒๗๗	๕๒,๓๗๘
๕	อำเภอจุน	๒๓,๙๒๓	๒๕,๗๕๒	๔๙,๖๗๕	๒๓,๗๒๗	๒๕,๕๙๖	๔๙,๓๒๓	๒๓,๖๙๑	๒๕,๕๒๗	๔๙,๒๑๘
๖	อำเภอแม่ใจ	๑๖,๔๑๒	๑๗,๒๓๙	๓๓,๖๕๑	๑๖,๒๙๓	๑๗,๑๓๘	๓๓,๔๓๑	๑๖,๑๖๔	๑๗,๐๙๐	๓๓,๒๕๔
๗	อำเภอภูซาง	๑๕,๘๙๘	๑๖,๓๑๐	๓๒,๒๐๘	๑๕,๘๘๖	๑๖,๓๑๐	๓๒,๑๙๖	๑๕,๙๔๖	๑๖,๓๖๘	๓๒,๓๑๔
๘	อำเภอภูพานยาว	๑๐,๑๐๔	๑๑,๐๓๐	๒๑,๑๓๔	๑๐,๐๔๖	๑๑,๐๕๓	๒๑,๐๙๙	๑๐,๐๖๓	๑๑,๐๓๔	๒๑,๐๙๗
๙	อำเภอเชียงม่วน	๙,๓๐๒	๙,๓๙๔	๑๘,๖๙๖	๙,๒๒๒	๙,๓๓๘	๑๘,๕๖๐	๙,๒๐๖	๙,๓๒๒	๑๘,๕๒๘
	รวม	๒๓๓,๑๒๙	๒๔๓,๐๘๖	๔๗๖,๒๑๕	๒๓๐,๔๗๖	๒๔๑,๘๘๐	๔๗๒,๓๕๖	๒๒๙,๐๖๘	๒๔๐,๙๗๗	๔๗๐,๐๔๕

จำนวนประชากรแยกอายุจังหวัดพะเยา เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒
แยกตามช่วงอายุ (ปี) (เฉพาะผู้มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน)

อายุ	ชาย	หญิง	รวม	อายุ	ชาย	หญิง	รวม
น้อยกว่า ๑ ปี	๑,๕๕๐	๑,๔๘๒	๓,๐๓๒	๑ ปี	๑,๗๒๔	๑,๕๗๘	๓,๓๐๒
๒ ปี	๑,๘๔๐	๑,๗๖๙	๓,๖๐๙	๓ ปี	๒,๐๐๘	๑,๗๙๑	๓,๗๙๙
๔ ปี	๑,๙๑๒	๑,๘๐๘	๓,๗๒๐	๕ ปี	๑,๙๑๔	๑,๘๖๓	๓,๗๗๗
๖ ปี	๒,๐๙๑	๑,๙๑๔	๔,๐๐๕	๗ ปี	๒,๑๔๗	๒,๑๓๓	๔,๒๘๐
๘ ปี	๒,๒๒๔	๒,๑๑๓	๔,๓๓๗	๙ ปี	๒,๑๗๔	๒,๐๗๘	๔,๒๕๒
๑๐ ปี	๒,๒๒๐	๒,๑๑๕	๔,๓๓๕	๑๑ ปี	๒,๒๗๙	๑,๙๕๗	๔,๒๓๖
๑๒ ปี	๒,๒๗๐	๒,๑๒๑	๔,๓๙๑	๑๓ ปี	๒,๓๓๓	๒,๑๙๕	๔,๕๒๘
๑๔ ปี	๒,๒๖๒	๒,๒๑๗	๔,๔๗๙	๑๕ ปี	๒,๔๒๑	๒,๒๑๓	๔,๖๓๔
๑๖ ปี	๒,๓๓๔	๒,๓๘๕	๔,๗๑๙	๑๗ ปี	๒,๒๗๘	๒,๒๐๕	๔,๔๘๓
๑๘ ปี	๒,๓๑๐	๒,๒๔๘	๔,๕๕๘	๑๙ ปี	๒,๔๐๕	๒,๓๘๔	๔,๗๘๙
๒๐ ปี	๒,๔๘๑	๒,๕๑๙	๕,๐๐๐	๒๑ ปี	๒,๘๔๓	๒,๖๘๗	๕,๕๓๐
๒๒ ปี	๓,๐๗๙	๒,๙๘๒	๖,๐๖๑	๒๓ ปี	๓,๓๘๗	๓,๒๑๑	๖,๕๙๘
๒๔ ปี	๓,๓๖๑	๓,๔๔๗	๖,๘๐๘	๒๕ ปี	๓,๔๕๔	๓,๓๑๗	๖,๗๗๑
๒๖ ปี	๓,๓๑๔	๓,๑๙๖	๖,๕๑๐	๒๗ ปี	๓,๓๓๗	๓,๒๕๐	๖,๕๘๗
๒๘ ปี	๓,๕๖๖	๓,๓๑๗	๖,๘๘๓	๒๙ ปี	๓,๔๑๙	๓,๓๑๘	๖,๗๓๗
๓๐ ปี	๓,๒๖๑	๓,๐๘๐	๖,๓๔๑	๓๑ ปี	๓,๑๔๗	๒,๙๖๕	๖,๑๑๒
๓๒ ปี	๓,๐๓๕	๒,๘๖๒	๕,๘๙๗	๓๓ ปี	๓,๑๐๗	๒,๙๘๕	๖,๐๙๒
๓๔ ปี	๓,๑๙๓	๓,๑๓๙	๖,๓๓๒	๓๕ ปี	๓,๕๑๒	๓,๓๐๒	๖,๘๑๔
๓๖ ปี	๓,๓๐๐	๓,๐๗๘	๖,๓๗๘	๓๗ ปี	๓,๓๙๘	๓,๓๓๖	๖,๗๓๔
๓๘ ปี	๓,๕๘๐	๓,๓๘๙	๖,๙๖๙	๓๙ ปี	๓,๒๑๐	๓,๒๕๐	๖,๔๖๐
๔๐ ปี	๓,๓๘๓	๓,๒๗๗	๖,๖๖๐	๔๑ ปี	๓,๑๖๙	๓,๑๓๗	๖,๓๐๖
๔๒ ปี	๓,๑๔๐	๓,๒๒๘	๖,๓๖๘	๔๓ ปี	๓,๔๒๓	๓,๕๒๘	๖,๙๕๑
๔๔ ปี	๓,๔๒๘	๓,๒๔๙	๖,๖๗๗	๔๕ ปี	๓,๒๗๐	๓,๓๖๐	๖,๖๓๐
๔๖ ปี	๓,๓๒๗	๓,๕๐๒	๖,๘๒๙	๔๗ ปี	๓,๒๖๔	๓,๕๐๗	๖,๗๗๑
๔๘ ปี	๓,๔๙๕	๓,๙๑๑	๗,๔๐๖	๔๙ ปี	๓,๔๗๑	๔,๐๐๕	๗,๔๗๖
๕๐ ปี	๓,๒๓๔	๔,๐๒๘	๗,๒๖๒	๕๑ ปี	๓,๔๐๒	๔,๒๐๔	๗,๖๐๖

๕๒ ปี	๓,๖๒๓	๔,๔๒๔	๘,๐๔๗	๕๓ ปี	๓,๖๙๐	๔,๕๘๖	๘,๒๗๖
๕๔ ปี	๓,๘๗๖	๔,๖๒๘	๘,๕๐๔	๕๕ ปี	๓,๙๖๐	๔,๘๕๘	๘,๘๑๘
๕๖ ปี	๓,๘๗๖	๔,๗๑๔	๘,๕๙๐	๕๗ ปี	๔,๑๘๙	๔,๖๗๓	๘,๘๖๒
๕๘ ปี	๓,๙๑๗	๔,๕๒๔	๘,๔๔๑	๕๙ ปี	๓,๗๗๔	๔,๓๓๑	๘,๑๐๕
๖๐ ปี	๔,๐๗๔	๔,๖๕๘	๘,๗๓๒	๖๑ ปี	๓,๖๘๖	๔,๒๑๐	๗,๘๙๖
๖๒ ปี	๓,๓๑๖	๓,๘๖๓	๗,๑๗๙	๖๓ ปี	๓,๒๘๙	๓,๗๒๖	๗,๐๑๕
๖๔ ปี	๓,๔๕๔	๓,๙๔๘	๗,๔๐๒	๖๕ ปี	๓,๑๗๗	๓,๖๐๙	๖,๗๘๖
๖๖ ปี	๒,๘๐๒	๓,๑๗๓	๕,๙๗๕	๖๗ ปี	๒,๕๔๓	๒,๙๕๖	๕,๔๙๙
๖๘ ปี	๒,๔๒๔	๒,๖๕๔	๕,๐๗๘	๖๙ ปี	๒,๒๔๗	๒,๔๑๔	๔,๖๖๑
๗๐ ปี	๒,๐๗๔	๒,๓๑๔	๔,๓๘๘	๗๑ ปี	๑,๘๒๐	๒,๐๙๙	๓,๙๑๙
๗๒ ปี	๑,๔๕๑	๑,๖๑๔	๓,๐๖๕	๗๓ ปี	๑,๓๒๖	๑,๔๓๑	๒,๗๕๗
๗๔ ปี	๑,๔๓๑	๑,๔๓๑	๒,๘๖๒	๗๕ ปี	๙๑๖	๑,๐๗๑	๑,๙๘๗
๗๖ ปี	๙๒๖	๑,๑๒๖	๒,๐๕๒	๗๗ ปี	๘๑๓	๙๔๔	๑,๗๕๗
๗๘ ปี	๗๗๔	๙๐๘	๑,๖๘๒	๗๙ ปี	๗๓๔	๘๒๕	๑,๕๕๙
๘๐ ปี	๖๒๘	๘๑๖	๑,๔๔๔	๘๑ ปี	๖๔๙	๗๘๙	๑,๔๓๘
๘๒ ปี	๖๑๒	๘๐๘	๑,๔๒๐	๘๓ ปี	๕๒๔	๗๑๓	๑,๒๓๗
๘๔ ปี	๔๔๗	๕๖๗	๑,๐๑๔	๘๕ ปี	๔๐๙	๕๔๓	๙๕๒
๘๖ ปี	๓๖๕	๔๘๙	๘๕๔	๘๗ ปี	๒๘๕	๔๑๙	๗๐๔
๘๘ ปี	๒๓๘	๓๗๖	๖๑๔	๘๙ ปี	๑๘๖	๒๘๓	๔๖๙
๙๐ ปี	๑๕๙	๒๐๖	๓๖๕	๙๑ ปี	๑๑๑	๑๗๒	๒๘๓
๙๒ ปี	๑๐๓	๑๗๘	๒๘๑	๙๓ ปี	๖๖	๙๑	๑๕๗
๙๔ ปี	๓๔	๗๒	๑๐๖	๙๕ ปี	๓๔	๕๕	๘๙
๙๖ ปี	๑๐	๒๖	๓๖	๙๗ ปี	๑๖	๒๘	๔๔
๙๘ ปี	๙	๑๐	๑๙	๙๙ ปี	๑๔	๑๐	๒๔
๑๐๐ ปี	๓	๘	๑๑	มากกว่า ๑๐๐ ปี	๘	๒๑	๒๙

๒.๓ ศาสนาและวัฒนธรรม

จังหวัดพะเยา มีสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา รวมทั้งสิ้น ๔๙๘ แห่ง ประกอบด้วยวัดในพระพุทธศาสนา จำนวน ๔๗๘ แห่ง โบสถ์คริสต์ จำนวน ๑๙ แห่ง และมัสยิดจำนวน ๑ แห่ง โดยอำเภอเมืองพะเยามีจำนวนสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา มากเป็นอันดับ ๑ และน้อยที่สุด คือ อำเภอเชียงม่วน

การนับถือศาสนาของประชาชนจังหวัดพะเยาแยกตามศาสนา ดังนี้

ศาสนา	จำนวนประชากร (คน)		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
พุทธ	๑๔๘,๖๗๗	๑๕๕,๘๓๙	๓๐๔,๕๑๖	๙๘.๙๗
คริสต์	๑,๔๕๒	๑,๕๑๔	๒,๙๖๖	๐.๙๖
อิสลาม	๓๖	๒๓	๕๙	๐.๐๒
ซิกข์	๑	๓	๔	๐.๐๐
อื่นๆ	๕๘	๗๔	๑๓๒	๐.๐๔
รวมทั้งสิ้น	๑๕๐,๒๒๔	๑๕๗,๔๕๓	๓๐๗,๖๗๗	๑๐๐

ประชากรจังหวัดพะเยาส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จำนวน ๓๐๔,๕๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๙๗ รองลงมานับถือศาสนาคริสต์ จำนวน ๒,๙๖๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๖ อื่นๆ จำนวน ๑๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๔ ศาสนาอิสลาม จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๒ และศาสนาซิกข์ จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐ ตามลำดับ

ดังนั้น ทางด้านสังคม วัฒนธรรม ศาสนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ควรเพิ่มมูลค่าโดยการบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน ร่วมสืบสาน อนุรักษ์ ประเพณี วัฒนธรรม และจัดกระบวนการท่องเที่ยวแบบครบวงจร โดยการจัดระบบบริหารจัดการ รวมถึงมีมาตรการป้องกันความปลอดภัยทางการท่องเที่ยวให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากในอนาคต และมีมาตรการในการลดปัญหาสังคมต่างๆ เพื่อให้เกิดความสงบสุขต่อไป

๒.๔ สาธารณสุข

๒.๔.๑ ลักษณะประชากรจังหวัดพะเยา

จังหวัดพะเยามีประชากรทั้งหมด ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๔๗๑,๒๕๓ คน อัตราส่วนเพศชาย:เพศหญิง เท่ากับ ๑:๑.๐๕ อัตราเกิดน้อยกว่าอัตรายายมาตั้งแต่ ปี ๒๕๔๑-๒๕๕๙ อัตราเพิ่มตามธรรมชาติ ปี ๒๕๖๐ ลดลงจากปี๒๕๕๙ เท่ากับ -๐.๒๔ ส่งผลให้โครงสร้างประชากรของจังหวัดพะเยาเปลี่ยนไป โดยดูจากพีระมิดประชากรของจังหวัดพะเยาที่คาดการณ์จากปี ๒๕๔๒ -ปี ๒๕๗๓ จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พีระมิดประชากรฐานกว้างมาเป็นพีระมิดฐานแคบ จังหวัดพะเยา จึงมีแนวโน้มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยในปี ๒๕๖๐ อัตราประชากรผู้สูงอายุจะอยู่ที่ร้อยละ ๑๙.๐๗ (๖๐ปีขึ้นไป) และ ร้อยละ ๑๑.๑๖ (๖๕ ปีขึ้นไป) ซึ่งสูงกว่าระดับประเทศ(ร้อยละ ๑๘.๓) อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของคนพะเยา ในปี ๒๕๖๐ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อยู่ที่ ๗๕.๒ ปี (อายุคาดเฉลี่ยคนไทยทั้งประเทศ ๗๔.๘)

เมื่อนำอายุขัยเฉลี่ยมาปรับด้วยสุขภาพ (Health Adjust Life Expectancy : HALE) ซึ่งเป็นการวัดสถานะสุขภาพ ของประชากรโดยนำเรื่องของทั้งการตายและป่วย มาร่วมพิจารณาพบว่า ในปี ๒๕๖๐ พบว่าประชากรจังหวัดพะเยามีอายุขัยเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดที่มีสุขภาพดีเพิ่มขึ้นจากปี๒๕๕๙ (๖๕.๒)

ตารางแสดงจำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล ปี ๒๕๖๒

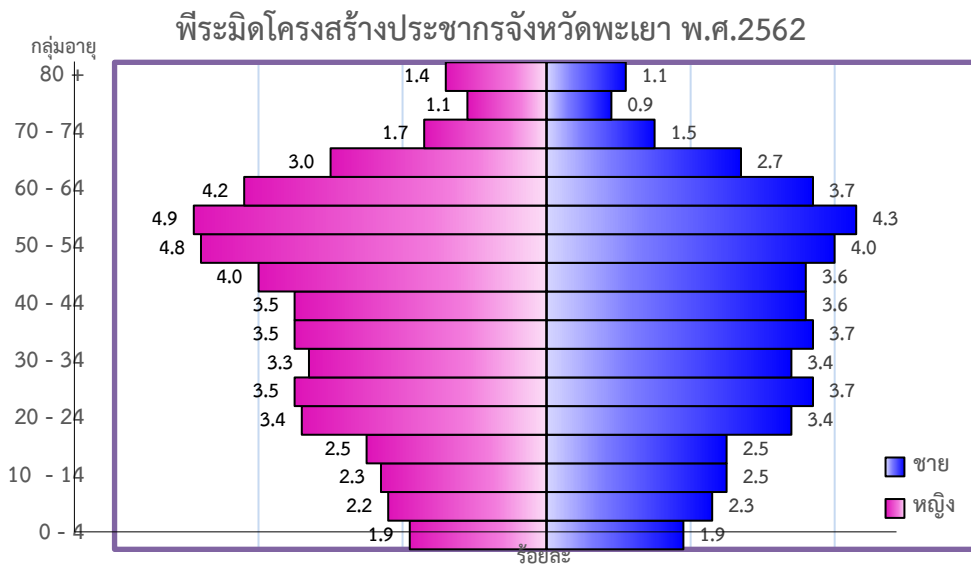
หน่วยงาน	ประเภท	ระดับ	เตียง Active	นายแพทย์		ทันตแพทย์		เภสัชกร		พยาบาลวิชาชีพ	
				FTE	ปฏิบัติงานจริง	FTE	ปฏิบัติงานจริง	FTE	ปฏิบัติงานจริง	FTE	ปฏิบัติงานจริง
รพ.พะเยา	รพท.	S ใหญ่	๓๖๔	๗๓-๙๒	๙๖	๑๑-๑๔	๑๓	๒๖-๓๒	๒๙	๔๐๖-๕๐๐	๔๐๐
รพ.เชียงคำ	รพท.	M๑	๑๘๘	๔๗-๖๐	๓๔	๑๔-๑๗	๑๑	๑๘-๒๓	๒๑	๒๑๘-๒๖๐	๒๒๔
รพ.จุน	รพช.	F๒	๓๔	๑๓-๑๖	๑๐	๖-๗	๕	๖-๘	๖	๕๑-๖๓	๔๙
รพ.เชียงม่วน	รพช.	F๒	๑๕	๗-๘	๘	๓-๔	๓	๔-๕	๔	๓๒-๔๐	๓๗
รพ.ดอกคำใต้	รพช.	F๒	๕๕	๑๖-๑๙	๙	๙-๑๑	๖	๗-๘	๗	๕๗-๗๑	๗๐

หน่วยงาน	ประเภท	ระดับ	เตียง Active	นายแพทย์		ทันตแพทย์		เภสัชกร		พยาบาลวิชาชีพ	
				FTE	ปฏิบัติงานจริง	FTE	ปฏิบัติงานจริง	FTE	ปฏิบัติงานจริง	FTE	ปฏิบัติงานจริง
รพ.ปง	รพช.	F๒	๒๘	๑๔-๑๖	๘	๗-๘	๖	๖-๗	๖	๔๓-๕๔	๔๗
รพ.แม่ใจ	รพช.	F๒	๑๙	๘-๑๐	๘	๓-๔	๓	๗-๘	๖	๓๒-๔๐	๔๐
รพ.ภูกามยาว	รพช.	F๓	๐	๓-๓	๑	๒-๓	๒	๒-๒	๒	๒๔-๓๐	๔
รพ.ภูซาง	รพช.	F๓	๐	๓-๓	๑	๓-๓	๒	๒-๒	๒	๒๔-๓๐	๖
รวม				๒๐๓-๒๒๗	๑๗๕	๕๕-๗๑	๕๑	๗๘-๙๕	๘๓	๘๘๗-๑๑๐๒	๘๘๗

ที่มา : กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา, ธันวาคม ๒๕๖๒

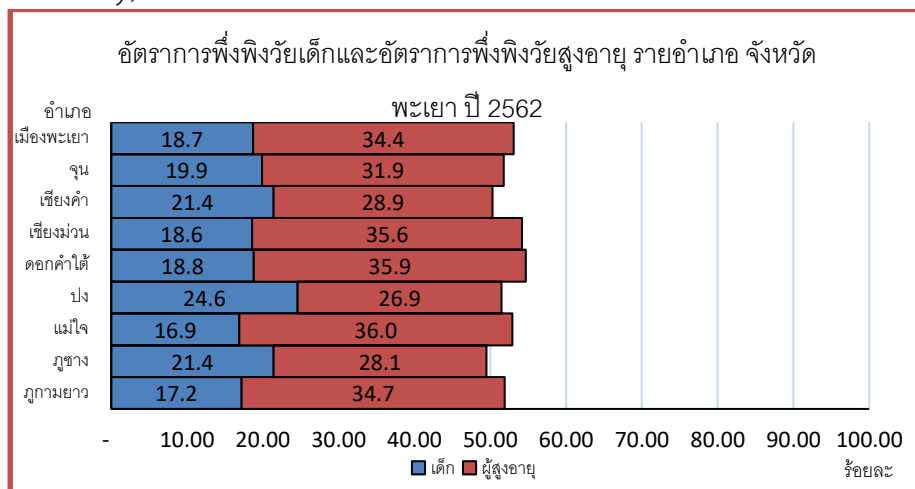
๒.๔.๒ สถานการณ์ผู้สูงอายุในจังหวัดพะเยา

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

จากพีระมิดโครงสร้างประชากรจังหวัดพะเยา จะเห็นได้ว่า ปี ๒๕๖๒ จังหวัดพะเยามีจำนวนวัยกำลังแรงงานค่อนข้างไปทางวัยสูงอายุอยู่มาก

ปัจจุบัน พะเยา “เป็นสังคมผู้สูงอายุ (Aging Society)” เต็มตัว และกำลังก้าวเข้าสู่การเป็น “สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society)”

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

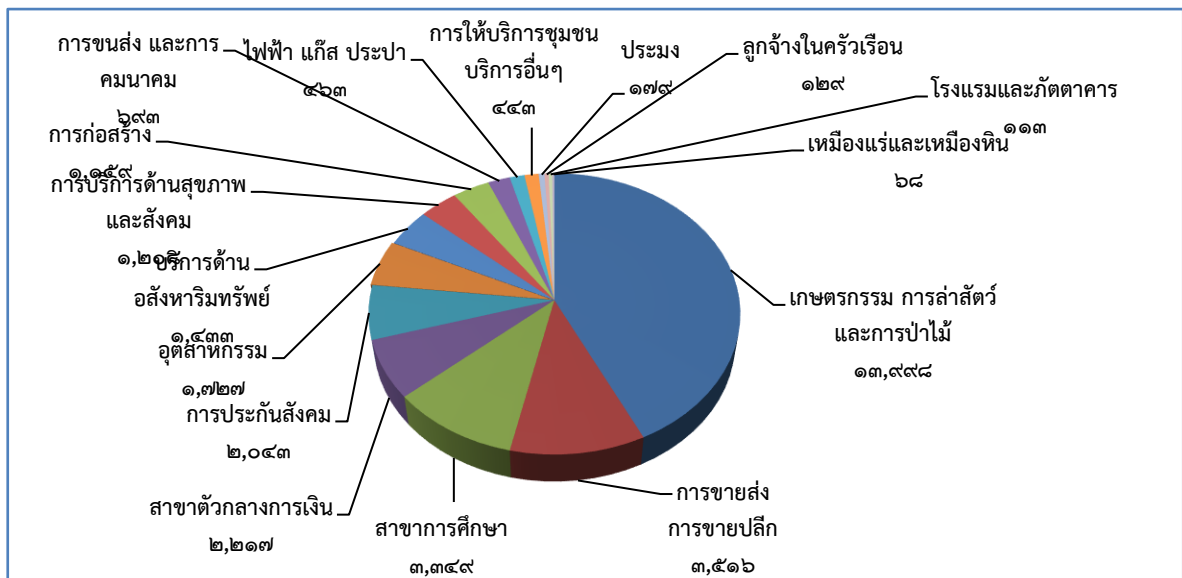
จากแผนภูมิแท่ง จะเห็นได้ว่า วัยแรงงานของ อำเภอดอกคำใต้ ๑๐๐ คน ต้องรับภาระ ด้านเศรษฐกิจดูแลเด็ก และผู้สูงอายุเกือบ ๕๕ คน โดยเป็นภาระดูแลผู้สูงอายุสูงถึง ๓๖ คน การกำหนดนโยบายจึงต้องมองไปในเรื่องของการดูแลผู้สูงอายุ การสาธารณสุขและสวัสดิการสังคมด้านต่าง ๆ ขณะที่วัยแรงงานของ อำเภอปง ๑๐๐ คน ต้องรับภาระ ด้านเศรษฐกิจดูแลเด็กและผู้สูงอายุ ๕๒ คน โดยเป็นภาระดูแลเด็กถึง ๒๕ คน แต่อย่างไรก็ดีเด็กในอำเภอปงก็จะเติบโตเป็นประชากรวัยแรงงาน การกำหนดนโยบายต้องมองไปในเรื่องการดูแลเรื่องการศึกษา ตำแหน่งงาน โครงสร้างประชากรโดยเฉพาะในระดับพื้นที่ จึงเครื่องมือช่วยในการวิเคราะห์ทางสังคม ทำให้สามารถวางแผนรับมือภาวะทางส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในอนาคตได้

๓. ข้อมูลเศรษฐกิจ

๓.๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดพะเยา

จังหวัดพะเยามี มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ๓๒,๗๓๘ ล้านบาท สำหรับสาขาที่มีมูลค่าสูงสุด ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้ มีมูลค่า ๑๓,๙๙๘ ล้านบาท รองลงมาได้แก่ การขายส่งการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนตัวและของในครัวเรือน มีมูลค่า ๓,๕๑๖ ล้านบาท สาขาการศึกษา มีมูลค่า ๓,๓๔๙ ล้านบาท สาขาตัวกลางการเงิน มีมูลค่า ๒,๒๑๗ ล้านบาท และสาขาการบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ มีมูลค่า ๒,๐๔๓ ล้านบาท โดยจังหวัดพะเยามีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อคน เท่ากับ ๗๘,๙๗๔ บาท ซึ่งอยู่ในลำดับที่ ๑๓ ของ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือและลำดับที่ ๕๒ ของประเทศ

แผนภูมิ แสดงข้อมูลมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพะเยา จำแนกตามสาขาการผลิต

๓.๒ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๒.๑ ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดพะเยา มีป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๑๕ ป่า (ตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวง) มีเนื้อที่ ๒,๕๔๕,๕๓๗.๕๐ ไร่ (โดยมีป่าสงวนแห่งชาติที่มีพื้นที่ที่คาบเกี่ยวกับจังหวัดเชียงราย จำนวน ๓ ป่า) -ป่าสงวนแห่งชาติ (ตามท้ายกฎกระทรวง) ๒,๘๓๗,๕๖๑.๓๒ ไร่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีพื้นที่ป่าประมาณ ๑,๙๙๒,๒๐๙.๙๓ ไร่ ประมาณ ร้อยละ ๕๑.๕๐ ของพื้นที่ทั้งหมด (ที่มา: จากการวิเคราะห์ภาพถ่ายดาวเทียม สถิติกรมป่าไม้ , ปี ๒๕๖๑)

ตารางแสดงพื้นที่ป่า จังหวัดพะเยา

ปี พ.ศ.	เนื้อที่ป่า		ร้อยละของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด
	ตารางกิโลเมตร	ไร่	
๒๕๕๗	๓,๒๑๓.๘๔	๒,๐๐๘,๖๔๘.๐๐	๕๑.๙๓
๒๕๕๘	๓,๒๑๔.๑๔	๒,๐๐๘,๘๓๕.๓๒	๕๑.๙๔
๒๕๕๙	๓,๒๑๔.๑๔	๒,๐๐๘,๘๓๕.๓๒	๕๑.๙๔
๒๕๖๐	๓,๒๑๔.๑๔	๒,๐๐๘,๘๓๕.๓๒	๕๑.๙๔
๒๕๖๑	๓,๒๑๔.๑๔	๑,๙๙๒,๒๐๙.๙๓	๕๑.๕๐

ตารางแสดงรายชื่ออุทยานแห่งชาติ, วนอุทยาน, เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า, เขตห้ามล่าสัตว์ป่า จังหวัดพะเยา

ที่	รายชื่ออุทยานแห่งชาติ	ครอบคลุมพื้นที่	เนื้อที่ (ไร่)	เฉพาะในพะเยา (ไร่)
๑	อุทยานแห่งชาติดอยหลวง	-ป่าแม่ลาวฝั่งขวา ป่าแม่สาน ป่าแม่ใจ -ป่าแม่ต้าและป่าแม่นาเรือท้องที่อำเภอแม่ใจ และอำเภอเมืองพะเยา	๑๒๕,๕๒๕	๑๒๕,๕๒๕
๒	อุทยานแห่งชาติภูซาง	ป่าน้ำเปือย ป่าน้ำหยวนและป่าน้ำลาว ท้องที่อำเภอเชียงคำ และอำเภอภูซาง	๑๗๘,๐๕๐	๑๔๔,๑๔๙.๖๒
๓	อุทยานแห่งชาติแม่ปืม	-ป่าแม่ปืมและป่าดงประดู่ -ป่าแม่ปืมและป่าแม่พุง -ป่าแม่ฮ้องปือ ป่าห้วยแก้วและป่าแม่อิงฝิ่งซ้าย ท้องที่อำเภอแม่ใจ ,อำเภอเมืองพะเยาและ อำเภอภูกามยาว	๒๑๙,๒๖๖	๗๗,๔๑๒๕.๕๐
๔	อุทยานแห่งชาติดอยภูนาง	-ป่าแม่ยม,ป่าแม่ต้า -ป่าแม่ร่องซุย ท้องที่อำเภอปง อำเภอเชียงม่วนและอำเภอ ดอกคำใต้	๕๓๘,๑๒๕	
รวม			๑,๐๖๐,๙๖๖	๘๘๕,๒๑๒.๑๐
๑	วนอุทยานร่องคำหลวง	-ป่าแม่ต้าและป่าแม่นาเรือ ท้องที่ต.แม่นาเรือ อำเภอเมืองพะเยา	๓,๐๐๐	
๒	วนอุทยานน้ำตกน้ำมิน	ป่าน้ำเปือย ป่าน้ำหยวนและป่าน้ำลาว ท้องที่ตำบลแม่ลาว อำเภอเชียงคำ	๓,๘๗๐	
รวม			๑๙,๖๗๐	
๑	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยผาช้าง	-ป่า-แม่ยม ท้องที่อำเภอปง อำเภอเชียงม่วน	๓๖๕,๙๒๖	
๒	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเวียงลอ	- ป่าแม่จูน - ป่าแม่ยม - ป่าห้วยดอกเข็มและป่าแม่อิงฝิ่งขวา ท้องที่อำเภอจุน อำเภอเชียงคำ	๒๓๑,๘๗๕	
๓	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าห้วยหลวง	อำเภอจุน อำเภอเชียงคำ	๙,๐๐๐	
๔	เขตห้ามล่าสัตว์ป่าห้วยแม่ใจ	อำเภอแม่ใจ		
รวม			๖๐๖,๘๐๑	

ที่มา: สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงราย)

๓.๒.๒ ทรัพยากรสัตว์ป่า

สำหรับสัตว์ป่าที่พบในพื้นที่ มีความหลากหลายตามลักษณะภูมิอากาศและภูมิประเทศโดยส่วนใหญ่ที่พบเป็น สัตว์ในกลุ่มเลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็ก ได้แก่ กระเจิง ค่าง ชะนี กระต่าย แมวป่า เม่น ชะมด กระรอก หมาใน เต่าปูลู อีเห็น อ้น กระแต กระเล็นปลายขนหูสั้น และกระรอก ส่วนสัตว์กลุ่มเลี้ยงลูกขนาดใหญ่บางส่วนลดจำนวนลงจากการถูกล่า ซึ่งที่ยังพบอยู่ ได้แก่ เสือปลา หมีควาย เก้ง เลียงผา กวางป่า ลิง และหมูป่า นอกจากนี้เป็นนกกว่า ๔๐ ชนิด เช่น นกเขาเขียว นกเขาเขียวก้านทองท้อง สีส้ม นกเปล้าธรรมดา นกหัวขวานใหญ่สีเทา นกปรอดเหลืองหัวจุก และเหยี่ยวดวง

๓.๒.๓ ทรัพยากรธรณี

ทรัพยากรธรณีที่สำคัญในจังหวัด ที่สามารถนำมาผลิตในเชิงพาณิชย์ ได้แก่ ถ่านหิน หินอุตสาหกรรมและ แบริต์ ตามลำดับ โดยมีผู้ยื่นขอประทานบัตรเหมืองแร่ในพื้นที่ จำนวน ๑๘ ราย โดยส่วนใหญ่เป็นการ ยื่นก่อสร้างการ เปิดเหมืองถ่านหิน ๑๑ ราย เหมืองหินอุตสาหกรรม ๖ ราย และเหมืองแบริต์ ๑ ราย และมีจำนวนโรงงานโม่บดและ ย่อยหิน ที่ขอขึ้นทะเบียนโรงงานทั้งสิ้น ๓ แห่ง หินใหญ่ / ๘๒๐,๐๐๐ ตัน

แหล่งหินอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดพะเยา

จังหวัด	จำนวนแหล่งหิน	พื้นที่ (ไร่)	ปริมาณสำรอง(ล้านเมตริกตัน)
พะเยา	๑	๑,๐๐๐	๒๖.๑๗
ร้อยละของภาคเหนือ	๐.๗๐	-	-

สำหรับอุตสาหกรรมเหมืองถ่านหินในพื้นที่ จากการสำรวจ พบว่า จังหวัดพะเยามีแหล่ง ถ่านหินที่ได้รับการ พัฒนา ๑ แห่ง อยู่ในบริเวณพื้นที่แอ่งเชียงม่วน มีปริมาณถ่านหินสำรอง ๖๒.๔๗ ล้านตัน โดยเป็นถ่านหินประเภท Lignite/Subbituminous ทั้งนี้ ปริมาณถ่านหินในพื้นที่จังหวัดพะเยาดังกล่าวถือเป็นร้อยละ ๓๗.๕๒ ของปริมาณ ถ่านหินสำรองมีความสำคัญอย่างยิ่งเมื่อมีการนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการผลิตพลังงานไฟฟ้าในอนาคต

นอกจากนี้จังหวัดพะเยายังเป็นแหล่งโบราณคดีที่สำคัญมีการค้นพบฟอสซิลบรรพบุรุษอูรังอุตัง บริเวณ เหมืองถ่านหินเชียงม่วน อำเภอเชียงม่วน ซึ่งเป็นการค้นพบเป็นครั้งแรกของโลก ที่เป็นหลักฐานของฟอสซิลเอพขนาด ใหญ่ที่สมบูรณ์ในบริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และมีอายุราว ๑๓.๕-๑๐ ล้านปี หรือปลายยุคไมโอซีนตอนกลางเป็น พันจำนวน ๑๘ ซี่ และสามารถจำแนกออกได้ว่าเป็นแพสซี และแพสซีเมียของสัตว์ชนิดเดียวกัน โดยให้ชื่อว่า “ลูแฟง พิเธคัส เชียงม่วนเอนซิส” (Lufengpitheculuschiangmuanensis) หมายถึง “ลิงจากลูแฟงที่เชียงม่วน” ทำให้เชื่อได้ว่า ในบริเวณดังกล่าวอาจเป็นศูนย์กลางการกำเนิดและวิวัฒนาการของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมหรือไพรเมตชั้นสูงที่พัฒนาการ มาเป็นสายพันธุ์มนุษย์ และมีศักยภาพสูงในการค้นพบฟอสซิลชนิดใหม่ๆ เนื่องจากมีแอ่งสะสมตัวของตะกอนยุคต่างๆ จำนวนมากและในวอนอุทยานไดโนเสาร์แก่งหลวงบริเวณดอยแก่งหลวง-ดอยกั่วแก้ว พบกระดูกซากดึกดำบรรพ์ ไดโนเสาร์มีทั้งสภาพสมบูรณ์และแตกหักกลายเป็นหินฝังตัวในหินทรายแป้งสีแดง ประกอบด้วยกระดูกส่วนหาง กระดูกซี่โครง กระดูกสะโพกและกระดูกขาของไดโนเสาร์กินพืชพันธุ์ซอโรพอด (Sauropod)ขนาดใหญ่คอยาว ทางยาว เดินสี่ขา ขนาดไดโนเสาร์ยาวประมาณ ๑๕ เมตร ซึ่งพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวและเรียนรู้ทางซากดึกดำบรรพ์

๓.๓ คุณภาพอากาศ

จังหวัดพะเยาเป็นหนึ่งในจังหวัดภาคเหนือตอนบนที่ประสบปัญหาภาวะหมอกควันปกคลุมทุกปีซึ่งจังหวัด พะเยาจะประสบปัญหารุนแรงในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายน

คุณภาพอากาศจังหวัดพะเยา วัดคุณภาพอากาศในพื้นที่ ต.บ้านต้อม อำเภอเมืองจังหวัด พะเยา จำนวนวันที่ปริมาณ ฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM_{๑๐}) มีค่าเกินมาตรฐาน (๑๒๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) ตั้งแต่ วันที่ ๑ มกราคม-๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ จำนวน ๑๓ วัน (ค่าสูงสุด PM_{๑๐} = ๒๗๗ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๒)

เดือน	จำนวนวันที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กสูงกว่าระดับมาตรฐาน			
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒
มกราคม	-	-	-	-
กุมภาพันธ์	๑	-	-	-
มีนาคม	๑๓	๑	-	๙
เมษายน	๘	-	-	๔
รวม	๒๒	๑	-	๑๓
ค่าสูงสุด	๒๑๐	๑๓๓	-	๒๗๗
	(๒๕ มี.ค.)	(๒๔ มี.ค.)	(-)	(๓๑ มี.ค.)

จากปัญหามลพิษทางอากาศจากภาวะหมอกควันที่เกิดขึ้นในระยะเวลาดังกล่าวข้างต้นเป็นที่ทราบกันดีว่าไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในพื้นที่จังหวัดลำปาง แพร่ และพะเยาเท่านั้นแต่ปัญหามลพิษทางอากาศนี้ครอบคลุมในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยซึ่งประกอบไปด้วยจังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง พะเยา แพร่ และ น่าน โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเผาในที่ป่า พื้นที่เกษตร พื้นที่ข้างทางและพื้นที่โล่งต่างๆ ทำให้เกิดหมอกควันกระจายตัวปกคลุมทั่วไปในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมก่อให้เกิดสภาวะโลกร้อนสุขภาพอนามัยของประชาชนและเศรษฐกิจการท่องเที่ยวรวมทั้งบังคับทัศนวิสัยการจราจรทั้งทางบกและทางอากาศ

สาเหตุหลักของปัญหาเกิดจาก

๑) ลักษณะภูมิประเทศและสภาพอุตุนิยมวิทยาของภาคเหนือเป็นแอ่งกระทะล้อมรอบด้วยภูเขาสูงและในช่วงหน้าแล้งอากาศแห้งความกดอากาศสูงทำให้อากาศปิดหมอกควันไม่ฟุ้งกระจาย

๒) กิจกรรมในพื้นที่

พื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเกิดการเผาจาก

๑) การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่ทำกินจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรและการขยายตัวอย่างรวดเร็วของการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ด้วยความสูงและลาดชันของพื้นที่ทำให้การเตรียมพื้นที่เพาะปลูกและกำจัดเศษวัสดุทางการเกษตรจำเป็นต้องใช้วิธีเผา

๒) การเผาในพื้นที่ป่าเพื่อล่าสัตว์และหาของป่า (คิดเป็นร้อยละ ๗๓ ของจำนวนครั้งที่กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืชเข้าดับไฟป่า)

๓) การเผาในพื้นที่รอบป่าและลามเข้าสู่ป่าเกิดเป็นไฟป่าพื้นที่เกษตรนอกป่ามีการเพิ่มขึ้นของพืชเชิงเดี่ยวโดยเฉพาะข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ซึ่งเกษตรกรจะเผาเพื่อเตรียมพื้นที่เพาะปลูกและกำจัดเศษวัสดุทางการเกษตรเช่นเดียวกับเกษตรในป่า

๓) หมอกควันข้ามแดน จากภาพถ่ายดาวเทียมพบจุดความร้อนและหมอกควันหนาแน่นในอนุภูมิภาคเม็กซิโก มลพิษหมอกควันที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญนอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อสภาวะเศรษฐกิจของพื้นที่ภาคเหนือโดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งผลกระทบต่อธุรกิจการท่องเที่ยวรวมถึงบังคับทัศนวิสัยการจราจรทั้งทางบกและทางอากาศซึ่งพบว่ามีกรยกเลิกและเลื่อนเที่ยวบินเป็นจำนวนมากเนื่องจากทัศนวิสัยต่ำกว่าเกณฑ์ปลอดภัย

จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคที่คาดว่าได้รับผลกระทบจากปัญหาหมอกควันในช่วงระหว่างวันที่ ๖ มกราคม – ๒๗ เมษายน ๒๕๖๒ จังหวัดพะเยา กลุ่มโรคตาอักเสบ ๒,๕๔๖ คน กลุ่มโรคหัวใจและหลอดเลือด ๑๙,๔๘๒ กลุ่มโรคทางเดินหายใจ ๒๔,๙๒๗ กลุ่มโรคผิวหนังอักเสบ ๒,๔๑๔ รวม ๔๙,๓๖๙

หมายเหตุ จำนวนผู้ป่วยในปี พ.ศ.๒๕๖๒ ได้ตัดข้อมูลผู้ป่วย Follow up ออก ซึ่งอาจทำให้จำนวนผู้ป่วยน้อยกว่าปีที่ผ่านมา (แหล่งข้อมูล : สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ เชียงใหม่)

๔) คุณภาพเสียง

จากการศึกษาวิจัยพบว่า จังหวัดพะเยามีคุณภาพเสียงไม่เกินค่ามาตรฐานคุณภาพเสียง ในบรรยากาศทั่วไปที่กำหนดไว้ แหล่งกำเนิดของเสียงในชุมชนจะเกิดจากการดำเนินกิจกรรม โดยการจราจรเป็นหลัก ซึ่งได้แก่ รถยนต์ รถมอเตอร์ไซด์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่มีการจราจรคับคั่งในเขตเทศบาลเมืองพะเยาแต่ค่าเสียงมักจะเกิดตอนช่วงเช้า บริเวณย่านการค้า และถนน

๕) ขยะมูลฝอย

จังหวัดพะเยา มีปริมาณขยะมูลฝอยในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ๑๖๙.๕๑ ตัน/วัน ๖๑,๘๗๑.๖๔ ตัน/ปี โดยปริมาณขยะมูลฝอยในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ที่เข้าสู่ระบบการกำจัดปลายทางเท่ากับ ๔๒,๙๑๘.๒๖ ตัน/ปี

การจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด จังหวัดพะเยาประกอบด้วยองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นทั้งหมด ๗๒ แห่งมีองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นที่ให้บริการเก็บรวบรวม ขนส่ง และกำจัดขยะมูลฝอย จำนวน ๓๗ แห่งและไม่ให้บริการจำนวน ๓๕ แห่ง (อบจ.พะเยาไม่ได้ให้บริการด้านการจัดการขยะมูลฝอย) และมีเพียงเทศบาลเมืองพะเยาเท่านั้นที่ให้บริการด้านการจัดเก็บขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักวิชาการ การจัดการขยะมูลฝอยส่วนใหญ่ใช้วิธีการฝังกลบอย่างถูกวิธีวิธีการเทกองแบบควบคุมการเทกองกลางแจ้งเผากลางแจ้งเผาในเตาเผาขยะมูลฝอยการทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ,การนำไปใช้ประโยชน์การขายเพื่อรีไซเคิลหรือการจัดการแบบผสมผสาน

สภาพปัญหาด้านการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดพะเยาพบว่ายังมีปัญหาด้านการลักลอบทิ้งขยะมูลฝอยนอกพื้นที่ให้บริการ (พบในเขตเมืองและย่านชุมชน)ขาดการจัดการขยะมูลฝอยที่เป็นระบบ ขาดความรู้ความเข้าใจต่อการจัดการขยะมูลฝอยทั้งในส่วนผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานท้องถิ่น รวมทั้งประชาชนในพื้นที่ อีกทั้งยังมีองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นบางแห่งที่ยังมีความขัดแย้งด้านการใช้พื้นที่คาบเกี่ยวขององค์ประกอบส่วนท้องถิ่นที่ให้บริการกำจัดขยะมูลฝอย แต่มีพื้นที่รองรับการกำจัดอยู่ในเขตองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีใช้ของตนเองทำให้ต้องทำความเข้าใจและแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม

จากการดำเนินการที่ผ่านมาพบว่า แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมควรมุ่งส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอยที่ต้นทาง นำแนวทางการจัดการจัดการขยะมูลฝอยโดยใช้หลัก ๓รมาใช้, เร่งสร้างความรู้ความเข้าใจความตระหนักและปลูกจิตสำนึกแก่ประชาชนด้านการจัดการจัดการขยะมูลฝอย, รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุน องค์ประกอบส่วนท้องถิ่นที่ให้บริการการจัดการขยะมูลฝอยให้มีการจัดการอย่างถูกหลักวิชาการ, สร้างองค์ความรู้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานรวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงาน

๓.๔ ด้านทรัพยากรน้ำ

๑) แม่น้ำสายหลัก ได้แก่

๑) แม่น้ำยมมีต้นกำเนิดจากเทือกเขาภูลังกานในเขตอำเภอปง จังหวัดพะเยา และอำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน ไหลผ่านอำเภอเชียงม่วน ความยาวแม่น้ำช่วงนี้ ประมาณ ๖๐ กิโลเมตรก่อนที่จะเข้าสู่จังหวัดแพร่ แล้วไหลผ่านจังหวัดสุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร และบรรจบแม่น้ำที่จังหวัดนครสวรรค์

๒) แม่น้ำอิงมีต้นกำเนิดจากลำน้ำสาขาต่าง ๆ ที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยหลวงและอุทยานแห่งชาติแม่ปืม รวมถึงหนองเล็งทราย ไหลลงมาทางทิศใต้ลงสู่กว๊านพะเยา วนขึ้นทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านอำเภอเมืองพะเยา กิ่งอำเภอภูกามยาว อำเภอจุน อำเภอเชียงคำ และไหลเข้าสู่จังหวัดเชียงราย อำเภอเทิงจนบรรจบแม่น้ำโขงที่อำเภอเชียงของ รวมความยาวที่อยู่ในเขตจังหวัดพะเยาประมาณ ๑๖๐ กิโลเมตร

๒) แม่น้ำสายรอง ได้แก่

๑) น้ำจิม เป็นลำน้ำสาขาแม่น้ำยมตอนบนอยู่ในเขตอำเภอปง ความยาวลำน้ำ ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร

๒) น้ำควร เป็นสาขาแม่น้ำยมทางทิศตะวันออก ในเขตอำเภอปง ความยาวลำน้ำ ประมาณ ๒๕ กิโลเมตร

๓) น้ำปี้ เป็นสาขาแม่น้ำยมทางฝั่งตะวันออก ในเขตอำเภอเชียงม่วน ความยาวลำน้ำประมาณ ๑๕ กิโลเมตร

๔) น้ำร่องช้าง เป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำอิงตอนกลาง ไหลจากทิศใต้ขึ้นทิศเหนือ ไปลงแม่น้ำอิงที่อำเภอเมืองพะเยา ความยาวประมาณ ๓๐ กิโลเมตร

๕) น้ำจุน เป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำอิงตอนกลาง ไหลจากทิศใต้ขึ้นทิศเหนือ ไปลงแม่น้ำอิงที่อำเภอจุน ความยาวประมาณ ๔๐ กิโลเมตร

๖) แม่น้ำลาว เป็นสาขาของแม่น้ำอิง อยู่ในเขตอำเภอเชียงคำ ไหลลงแม่น้ำอิงที่อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย มีลำน้ำสาขาที่สำคัญ คือ น้ำญวน น้ำแวน

๓) ทะเลสาบ/พื้นที่ชุ่มน้ำ ได้แก่

(๑) กว๊านพะเยา พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ

ที่ตั้งและพื้นที่ ตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา เนื้อที่ ๒๐.๕๒๙๖ ตารางกิโลเมตร (๑๒,๘๓๑ ไร่) ตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ $๑๙^{\circ} ๐๙' - ๑๓' N$ และ $๙๙^{\circ} ๕๑' - ๕๖' E$ ระวัง ๔๙๔๗ II ความสูงจากระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ย ๓๘๖.๔๐ เมตร

สภาพทางกายภาพ

กว๊านพะเยาเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่ได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ โดยเป็นกลุ่มน้ำใหญ่ที่ตั้งอยู่บริเวณที่ลุ่มด้านตะวันตกของจังหวัดพะเยา ประกอบด้วยลุ่มน้ำอิง และลุ่มน้ำกว๊านพะเยา ที่มีลักษณะเป็นที่ราบกั้นกระทะ เกิดจากการทรุดตัวตามแนวเลื่อนในบริเวณแนวแม่น้ำอิง บริเวณนี้นอกจากมีกว๊านพะเยาแล้ว ยังมีหนองน้ำต่างๆ ประมาณ ๑๐ แห่ง ที่มีร่องน้ำเชื่อมต่อระหว่างหนองน้ำ และมีร่องน้ำเชื่อมต่อระหว่างกว๊านพะเยากับแม่น้ำอิง โดยในฤดูฝนจะมีพื้นที่น้ำมาก แต่ในฤดูแล้งจะมีน้ำเฉพาะในแม่น้ำอิงและบริเวณหนองต่างๆ

คุณค่าและการใช้ประโยชน์

ในส่วนของคุณค่าและการให้ประโยชน์ของกว๊านพะเยา ที่เป็นแหล่งน้ำจืดขนาดใหญ่ที่สุดในภาคเหนือตอนบน มีการใช้ประโยชน์โดยรอบกว๊านพะเยาส่วนใหญ่เป็นนาข้าว ตลอดจนใช้น้ำเพื่อการบริโภคและการเกษตร การประมงและผลิตภัณฑ์พื้นบ้านต่างๆ กว๊านพะเยามีความสำคัญในการช่วยบรรเทาอุทกภัยบริเวณพื้นที่ด้านล่างของแหล่งน้ำ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี ตลอดจนเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่สำคัญ และเป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำจืดอยู่ในสถานียประมงน้ำจืดจังหวัดพะเยา จึงมีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของชุมชนเป็นอย่างยิ่ง

การจัดการและการคุกคาม

บริเวณพื้นที่กว๊านพะเยาทั้งหมดและขอบกว๊านบางส่วนเป็นพื้นที่สาธารณะ แต่มีที่ดินโดยรอบบางส่วนที่มีเอกสารสิทธิ์ครอบครอง ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในรูปของโฉนด

สถานการณ์และปัญหาปัจจุบันในกว๊านพะเยา พบว่า กว๊านพะเยาตื่นขึ้นจากการสะสมของตะกอนดินจากลำห้วยและการทับถมของซากพืชหรือพรรณไม้น้ำ รวมทั้งการพังทลายของดินการบุกรุกถือครองและใช้ประโยชน์จากพื้นที่ การแพร่ระบาดของพืชและสัตว์น้ำต่างถิ่น ซึ่งมีผลกระทบต่อระบบการแพร่พันธุ์ของสิ่งมีชีวิตท้องถิ่น การทำประมงผิดประเภทที่ทำให้สัตว์น้ำท้องถิ่นมีจำนวนลดลง การก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างบริเวณพื้นที่ชุ่มน้ำ ซึ่งเป็นการตัดเส้นทางไหลเวียนของน้ำและการวางไข่ของสัตว์น้ำ ปริมาณน้ำลดลงเนื่องจากการตื่นขึ้นและน้ำต้นทุนในฤดูแล้งมีน้อยตลอดจนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม ที่อาจมีผลกระทบต่อระบบนิเวศและความสัมพันธ์ของพื้นที่ชุ่มน้ำต่อวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชนในพื้นที่ ถึงแม้ว่าได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญในระดับนานาชาติแล้วก็ตาม จากการเสียสมดุลของระบบน้ำตามธรรมชาติและการบุกรุกทั้งจากชุมชนการขยายตัวของชุมชนการท่องเที่ยวและสถานประกอบการซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขและฟื้นฟูอย่างเร่งด่วน

(๒) หนองเล็งทราย

เป็นแหล่งน้ำจืดที่รองลงมาจากกว๊านพะเยา อยู่ในเขตอำเภอแม่ใจมีเนื้อที่ ๕,๔๐๐ ไร่หรือ ๘.๖๔ ตารางกิโลเมตร

ประเพณีสถานการณ์ด้านทรัพยากรแหล่งน้ำ จากการสูญเสียความสามารถในการเก็บกักน้ำของแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ได้แก่ กว๊านพะเยา หนองเล็งทราย แม่น้ำอิง ลำน้ำสาข่า และแม่น้ำยม มีความสามารถในการเก็บกักน้ำน้อยลงอันเนื่องมาจากตื้นเขินของแหล่งน้ำ ซึ่งเกิดจากการชะล้างพังทลายของดินก่อให้เกิดตะกอนลงไปสะสมอยู่ในแหล่งน้ำต่าง ๆ นอกจากนี้ยังเกิดจากการทับถมของซากวัชพืช การก่อสร้างฝาย หรือทำนบกั้นน้ำโดยไม่มีประตูละบายทรายและการบุกรุกที่ดินริมน้ำ และอีกสาเหตุหนึ่ง ความเสื่อมโทรมและการสูญเสียแหล่งน้ำอันเป็นน้ำลำธารจากการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อขยายพื้นที่เกษตรกรรม การทำไร่เลื่อนลอย รวมทั้งการถูกไฟป่าเผาทำลาย จนภูเขากลายสภาพเป็น เขาหัวโล้น โดยเฉพาะบริเวณเทือกเขาด้านตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัด เริ่มจากด้านใต้ของอำเภอดอกคำใต้เรื่อยขึ้นไปจนถึงทิศเหนือของอำเภอยุน

๓.๕ สถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดพะเยา

วัดศรีโคมคำ ตั้งอยู่ริมกว๊านพะเยา อ.เมือง จ.พะเยา เป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองพะเยา เป็นที่ประดิษฐาน พระเจ้าตนหลวง พระพุทธรูปใหญ่ที่สุด และเก่าแก่ที่สุดในแผ่นดินล้านนา “พระเจ้าตนหลวง” สำหรับพระเจ้าตนหลวงองค์นี้ เป็นพระพุทธรูปสำริดปางมารวิชัยหน้าตักกว้าง ๑๔×๑๖ เมตร ปัจจุบันประดิษฐานเป็น พระประธานในวิหารหลวง สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นราวปีพ.ศ. ๒๐๓๔ ในสมัยพระยาเมืองยี่ครองเมืองพะเยา ชาวพะเยาถือเป็น พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง โดยทุกเดือนหกของทุกปีจะมีงานนมัสการพระเจ้าตนหลวง

กว๊านพะเยา เป็นแหล่งน้ำที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่สามของประเทศไทย รองจากหนองหาน จังหวัดสกลนคร และบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์และถือเป็นแหล่งน้ำที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในภาคเหนือ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒,๘๓๑ ไร่ เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลากว่า ๕๐ ชนิด เช่น ปลากลาย ปลาสวาย ปลาเทโพ ปลาจีน ปลาไน และปลานิล อันลือชื่อของจังหวัดพะเยา ทิวทัศน์ภาพโดยรอบกว๊านพะเยามีความร่มรื่น

วัดติโลกอาราม วัดเก่าแก่กลางกว๊านพะเยาที่มีอายุราว ๕๐๐ กว่าปี เป็นศาสนสถานเก่าแก่ที่มีมาก่อนกว๊านพะเยา ซึ่งจมอยู่ใต้กว๊านพะเยายาวนานกว่า ๖๘ ปี ปัจจุบันตัววัดยังจมอยู่ใต้กว๊านพะเยามีเพียงยอดเจดีย์ที่ก่อด้วยอิฐดินเผา เท่านั้นที่โผล่พ้นน้ำขึ้นมา ในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ มีการค้นพบพระพุทธรูปใต้กว๊านพะเยา เป็นพระพุทธรูปหินทราย ปางมารวิชัย ศิลปะสกุลช่างพะเยา หน้าตักกว้าง ๑๐๕ เซนติเมตร ชาวบ้านได้อัญเชิญพระพุทธรูปขึ้นมาจากน้ำ จากนั้นทางจังหวัดพะเยาได้อัญเชิญไปประดิษฐานไว้ที่วัดศรีโหม่งค์คำ จนในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้มีการอัญเชิญพระพุทธรูปหินทรายจากวัดศรีโหม่งค์คำมาประดิษฐานไว้บนฐานบุษบกบริเวณลานซึ่งสร้างขึ้นมานี้ที่วัดติโลกอาราม และมีการค้นพบแผ่นหินทราย ซึ่งเป็นจารึกวัดติโลกอาราม ด้วยอักษรฝักขาม บอกเล่าประวัติของวัดไว้อย่างชัดเจน โดยข้อความบนแผ่นหินทรายระบุว่า วัดนี้ถูกสร้างขึ้นในรัชสมัยของพระเจ้าติโลกราช กษัตริย์แห่งอาณาจักรล้านนา สร้างขึ้นระหว่างปี พ.ศ. ๒๐๑๙ – ๒๐๒๙ ใช้เวลาในการสร้างกว่า ๑๐ ปี หลังจากได้มีการอัญเชิญพระพุทธรูป (หลวงพ่อดิลก) มาประดิษฐาน ณ วัดติโลกอารามกลางกว๊านพะเยา ในวันเพ็ญเดือน ๓ เดือน ๖ เดือน ๘ ซึ่งตรงกับมาฆบูชา วิสาขบูชา และอาสาฬหบูชา จะมีประเพณีเวียนเทียนกลางน้ำในยามใกล้ค่ำ ชาวบ้านต่างพากันนำดอกไม้ธูปเทียน ล่องเรือไปเวียนเทียนบูชาองค์หลวงพ่อดิลกกลางน้ำ ๓ รอบ นับเป็นประเพณีหนึ่งเดียวในโลกที่ไม่เหมือนใคร

วัดอนาลโยทิพยาราม ถูกสร้างขึ้นเมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยมี พระธรรมวิสุทธิญาณ (หลวงปู่ไพบูลย์ สุมังคโล) เป็นผู้บุกเบิก จากข้อมูลได้ความว่า ก่อนที่หลวงปู่ ไพบูลย์ จะมาสร้างวัดนี้ ท่านได้มีนิมิตเห็นคนรูปร่างสูงใหญ่ มาบอกว่า "หากท่านจะมาสร้างวัดที่นี่ ก็สามารทำได้ แต่ขอให้ตั้งชื่อวัด ให้เป็นชื่อหลวงปู่ขาว อนาลโย" ซึ่งหลวงปู่ ไพบูลย์ ก็ได้ทำตามคนในนิมิตโดยมิได้มีข้อขัดข้องประการใด วัดแห่งนี้ มีจุดสักการะหลายจุด เช่น ศาลเจ้าแม่กวนอิม ศาลลูกแก้วมังกร แท่นหิน ๑๒ ราศี วิหารพระพิฆเนศ วิหารพระพุทธรูปปางห้ามญาติ อาศรมหลวงปู่ขาว สระน้ำพระอุคุต วิหาร ชัยใจ จิตติพลังศรี รอยพระพุทธรูปบาทจำลอง วิหารพระหมื่นปี พระพุทธรูปปางนาคปรก พระทองคำ วิหารจตุรमुख วิหารเจ้าแม่กวนอิมหยกขาว อุทยานปฐุมเทศนา เจดีย์พุทธคยา วิหารพระเจ้าทันใจ วิหารพระสังกัจจายน์ และพระพุทธรูปปางประจำพระชนมวาร

วัดห้วยผาเกี๋ยง (สำนักวิปัสสนาธรรมนิมิต) ผาหินแกะสลัก วัดห้วยผาเกี๋ยง จังหวัดพะเยา เป็นศิลปะการแกะสลักพระพุทธรูปที่หน้าผา เป็นหน้าผาหินทราย ถือได้ว่าเป็นประติมากรรมแกะสลักภูเขาหินทรายที่สวยงามมาก โดยทางวัดได้แกะสลักเข้าไปในหน้าผา มีทั้งพระพุทธรูปปฏิมากร ปางกามโกศลไสยาสน์ แกะสลักเป็นรูปนูนสูงบนหน้าผาที่สูงประมาณ ๕ เมตร ยาว ๑๒ เมตร หันพระพักตร์ไปทางทิศตะวันออก และหันพระเศียรไปทางทิศเหนือ และพระพุทธรูปปางต่าง ๆ อีกมากมาย อยู่ท่ามกลางความเป็นธรรมชาติของป่าไม้ที่ปกคลุมทั่วบริเวณวัด

อุทยานแห่งชาติแม่ปืม ในอำเภอแม่ใจ มีเนื้อที่ประมาณ ๓๕๖ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒๒๒,๕๐๐ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๒ จังหวัดคือ จังหวัดเชียงราย และจังหวัดพะเยา เป็นสถานที่เที่ยวที่สามารถนั่งปิกนิกชมวิวยามเย็นสบายกับครอบครัว หรือจะตั้งแคมป์ไฟกับเพื่อนฝูง เพลิดเพลินกับกิจกรรมตกปลาและพายเรืออย่างสนุกๆ ยามเช้ายังมีทะเลหมอกสวยงาม ส่วนยามเย็นก็มีวิวพระอาทิตย์อสดงกลางผืนน้ำทะเลสาบดงงามไม่น้อย

อุทยานแห่งชาติดอยภูนาง อยู่ในอำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา เป็นอุทยานที่อุดมสมบูรณ์และเต็มไปด้วยสถานที่ที่น่าสนใจหลายแห่ง หนึ่งในนั้นคือ ‘ น้ำตกธารสวรรค์ ’ น้ำตกสีเขียวมรกตที่อยู่ท่ามกลางพรรณไม้นานาในป่าดิบแล้ง โดยรอบมีความร่มรื่นมากๆ มีน้ำตลอดทั้งปี นอกจากน้ำตกยังมี ‘ ต้นสมพงยักษ์ ’ ต้นไม้ใหญ่ลักษณะแปลกตา อายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี ซึ่งต้นสมพงของที่นี่นั้นเกิดจากต้นสมพง ๒ ต้นเติบโตมาชนกันแล้วรวมกันเป็นต้นเดียวพุ่งยอดขึ้นไปบนฟ้า ในส่วนของรากขนาดใหญ่จึงโค้งสูงจนสามารถเดินลอดผ่านได้

วนอุทยานภูลังกา ดอยภูลังกา ภาษาชาวเขาเผ่าเมี่ยน เรียกว่า "พินจาเบาะ" หมายความว่า "ภูเทวดา" เป็นยอดดอยที่สวยงามมีความสูงเป็นยอดดอยที่สวยงามมีความสูง ๑,๗๒๐ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง สูงที่สุดในเทือกเขาสันปันน้ำ ไทย-ลาว ด้านทิศเหนือมีพื้นที่ประมาณ ๗,๘๐๐ ไร่ ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลผาช้าง อ.ปง จ.พะเยา สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ เป็นป่าดิบเขาเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำยม มีต้นไม้ขนาดใหญ่จำนวนมากชมทะเลหมอกดวงอาทิตย์ขึ้นลง และดอกไม้ป่าสวยงาม โดยเฉพาะในช่วงปลายฝนต้นหนาวมีถ้ำหลบภัยของ ผกค.ในอดีต มีน้ำตกสวยงาม

วัดพระนั่งดิน อัครรรย์อันซีนไทยแลนด์ ตั้งอยู่ ตำบลเวียง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา เป็นวัดที่องค์พระประธานของวัดไม่มี ฐานรองรับเหมือนกับพระประธานองค์อื่นๆ เคยมีราษฎรสร้างฐานรองรับเพื่ออัญเชิญพระประธานขึ้นประดิษฐานบนฐานรองรับ แต่ปรากฏว่าพยายามยกเท่าไรก็ยกไม่ขึ้น จึงเรียกสืบทอดกันมาว่า พระนั่งดิน นอกจากนี้ ผู้เฒ่าผู้แก่เล่าขานสืบกันมาว่า เคยมีชาวบ้าน ได้พากันสร้างฐานชุกชีแล้วได้อัญเชิญพระเจ้านั่งดินขึ้นประทับ

แต่ได้เกิดเหตุอัศจรรย์ฟ้าได้ผ่าลงมาที่กลางพระวิหารถึง ๓ ครา พุทธบริษัททั้งหลายจึงอาราธนาพระเจ้าแผ่นดินมาประดิษฐานบนพื้นดินดังเดิมตราบจนทุกวันนี้

วัดนันทาราม ตั้งอยู่อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา เป็นวัดที่อนุรักษ์วิหารศิลปะแบบไทยใหญ่ตัววิหารสร้างด้วยไม้สักทั้งหลักตกแต่งลวดลาย งดงามอย่างสวยงาม ตามส่วนประกอบต่าง ๆ เช่น หน้าบัน หน้าต่าง ระเบียง ทั้งลวดลายแกะสลัก หลังคาซ้อนชั้นมุงแป้นเกล็ดหรือกระเบื้องไม้ที่ลดหลั่นลงตัว ส่วนภายในวิหารก็ดูขรึมขลังเปี่ยมไปด้วยพลัง แห่งศรัทธา มีเจดีย์แบบไทยใหญ่ สิ่งน่าสนใจอีกอย่างหนึ่งในวิหารก็คือ “ธรรมาสน์” สีทองเหลืองอร่ามลวดลายอ่อนช้อยสวยงาม ที่ทำจำลองมาจากราชบัลลังก์ ของพม่าตั้งโดดเด่นอยู่ ส่วนถ้ำแห่งหน้ามอเพดานก็จะพบกับลวดลายประดับกระจกสีที่งดงามวิจิตร ซึ่งทั้งพระพุทธรูปและ ศิลปกรรมต่างๆที่วัดนันทารามนั้นถือว่าทรงคุณค่าและน่าประทับใจแก่การไปเที่ยวชมเป็นอย่างยิ่ง

อุทยานแห่งชาติภูซาง อยู่ในเขตอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่ มีสิ่งที่โดดเด่น คือ น้ำตกอุนภูซาง เป็นน้ำตกชั้นเดียว ซึ่งตกลงสู่แอ่งน้ำเบื้องล่างสูงประมาณ ๒๕ เมตร น้ำตกภูซาง เป็นน้ำตกที่มีความพิเศษกว่าน้ำตกทั่วไป คือน้ำจะอุ่น มีอุณหภูมิประมาณ ๓๕ องศาเซลเซียส น้ำตกภูซาง เป็นน้ำที่ไหลมาจากเทือกเขาตอยผาหม่น ไหลลงมาจากหน้าผาหินปูน ๒๕ เมตร และน้ำตกจะมีน้ำใส อมเขียว สะอาด บริเวณน้ำตกมีแอ่งน้ำให้เล่น สามารถนอนแช่น้ำได้

ส่วนที่ ๓

ข้อมูล

สารสนเทศทางการศึกษา

ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา ได้ดำเนินการจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาจังหวัดพะเยา ปีการศึกษา ๒๕๖๔ โดยแบ่งเป็น ๔ ส่วนดังนี้

๑. นิยามระบบการศึกษา
๒. ข้อมูลด้านการจัดการศึกษา
๓. ข้อมูลด้านคุณภาพการศึกษา
๔. ดัชนีทางการศึกษา

๑. นิยามระบบการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๓ กฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๓ และ กฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและการเทียบระดับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กล่าวถึงระบบการศึกษาไว้ดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒/และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้มีการจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ดังนี้

(๑) การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและการประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

(๒) การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

(๓) การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจศักยภาพ ความพร้อมและโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อหรือแหล่งความรู้อื่นๆ

การศึกษาในระบบ

การศึกษาในระบบมีสองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา

๑. การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่าสิบสองปีก่อนระดับอุดมศึกษา ซึ่งกฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้แบ่งการศึกษาขั้นพื้นฐานออกเป็นสามระดับ ดังนี้

๑.๑ การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีอายุสามปีถึงหกปี เพื่อเป็นการวางรากฐานชีวิตและการเตรียมความพร้อมของเด็กทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพ และการอยู่ร่วมกันในสังคม

๑.๒ การศึกษาระดับประถม เป็นการศึกษาที่มุ่งวางรากฐานเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้และความสามารถขั้นพื้นฐานโดยปกติใช้เวลาเรียนหกปี

๑.๓ การศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่งเป็นสองระดับดังนี้

๑.๓.๑ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านต่างๆ ต่อจากระดับประถมศึกษา เพื่อให้รู้ความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของตนเอง ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนความสามารถในการประกอบกิจการและอาชีพตามสมควรแก่วัย โดยปกติใช้เวลาเรียนสามปี

๑.๓.๒ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความถนัดและความสนใจ เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพ รวมทั้งพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และทักษะทางสังคมที่จำเป็นโดยปกติใช้เวลาเรียนสามปี การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แบ่งออกเป็นสองประเภท ดังนี้

๑. ประเภทสามัญศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด ความสนใจ ศักยภาพ และความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

๒. ประเภทอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพให้เป็นการลงมือปฏิบัติ หรือศึกษาต่อในระดับอาชีพขั้นสูง

๒. การศึกษาระดับอุดมศึกษา แบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญา

๒.๑ การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะวิชาชีพในระดับกลาง รวมทั้งมีความสามารถในการริเริ่มประกอบการ

๒.๒ การศึกษาระดับปริญญา มีสองระดับ ดังนี้

๒.๒.๑ การศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นการศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถในสาขาวิชาต่างๆ ในระดับสูง โดยเฉพาะการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ การริเริ่มการพัฒนาทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ การสร้างสรรค์และเผยแพร่ความรู้ การริเริ่มพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการส่งเสริมบทบาทของประเทศในประชาคมโลก

๒.๒.๒ การศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี เป็นการศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะในสาขาวิชาการเฉพาะทางให้มีความชำนาญมากยิ่งขึ้น มุ่งสร้างสรรค์ความก้าวหน้าและความเป็นเลิศในทางวิชาการ โดยเฉพาะการศึกษา ค้นคว้า วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีในด้านวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ การประยุกต์ใช้วิทยาการสากลและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของสังคมไทย

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

กฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและการเทียบระดับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้การศึกษานอกระบบ แบ่งออกเป็นสองระดับ คือ

๑. การศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็นสามระดับ คือ

๑.๑ การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

๑.๒ การศึกษาระดับประถมศึกษา

๑.๓ การศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น สองระดับ คือ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบ่งออกเป็นประเภทสามัญศึกษาและประเภทอาชีวศึกษา

๒. การศึกษาระดับอุดมศึกษา แบ่งออกเป็นสองระดับ คือ

๒.๑ การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา

๒.๒ การศึกษาระดับปริญญา

การศึกษานอกระบบที่จัดเป็นหลักสูตรเฉพาะหรือหลักสูตรฝึกอบรมตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และการศึกษาตามอัธยาศัย ผู้เรียนอาจนำผลการเรียน ความรู้ และประสบการณ์มาเทียบระดับ การศึกษากับการศึกษาในระบบหรือการศึกษานอกระบบได้

อักษรย่อ

สพฐ. หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 สช. หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
 สกอ. หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
 สอศ. หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
 สพช. หมายถึง สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
 อปท. หมายถึง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
 สตร. หมายถึง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
 สป.ศธ. หมายถึง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
 สพป. หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 สพม. หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 กศน. หมายถึง การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
 พม. หมายถึง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๒. ข้อมูลด้านการจัดการศึกษา

ในปีการศึกษา ๒๕๖๔ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา ได้รวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา จากหน่วยงานที่จัดการศึกษาทุกสังกัดในจังหวัดพะเยา จำนวน ๔๗๖ แห่ง ประกอบไปด้วย

๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน	๒๓๔ แห่ง
๒. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	จำนวน	๔๒ แห่ง
๓. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	จำนวน	๓ แห่ง
๔. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	จำนวน	๘ แห่ง
๕. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	จำนวน	๙ แห่ง
๖. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	จำนวน	๒ แห่ง
๗. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	จำนวน	๙ แห่ง
๘. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	จำนวน	๒ แห่ง
๙. กระทรวงมหาดไทย	จำนวน	๑๖๖ แห่ง
๑๐. กระทรวงสาธารณสุข	จำนวน	๑ แห่ง

โดยได้จำแนกข้อมูลจำนวนสถานศึกษา จำนวนนักเรียน/นักศึกษา ระดับการศึกษา แยกตามสังกัด ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

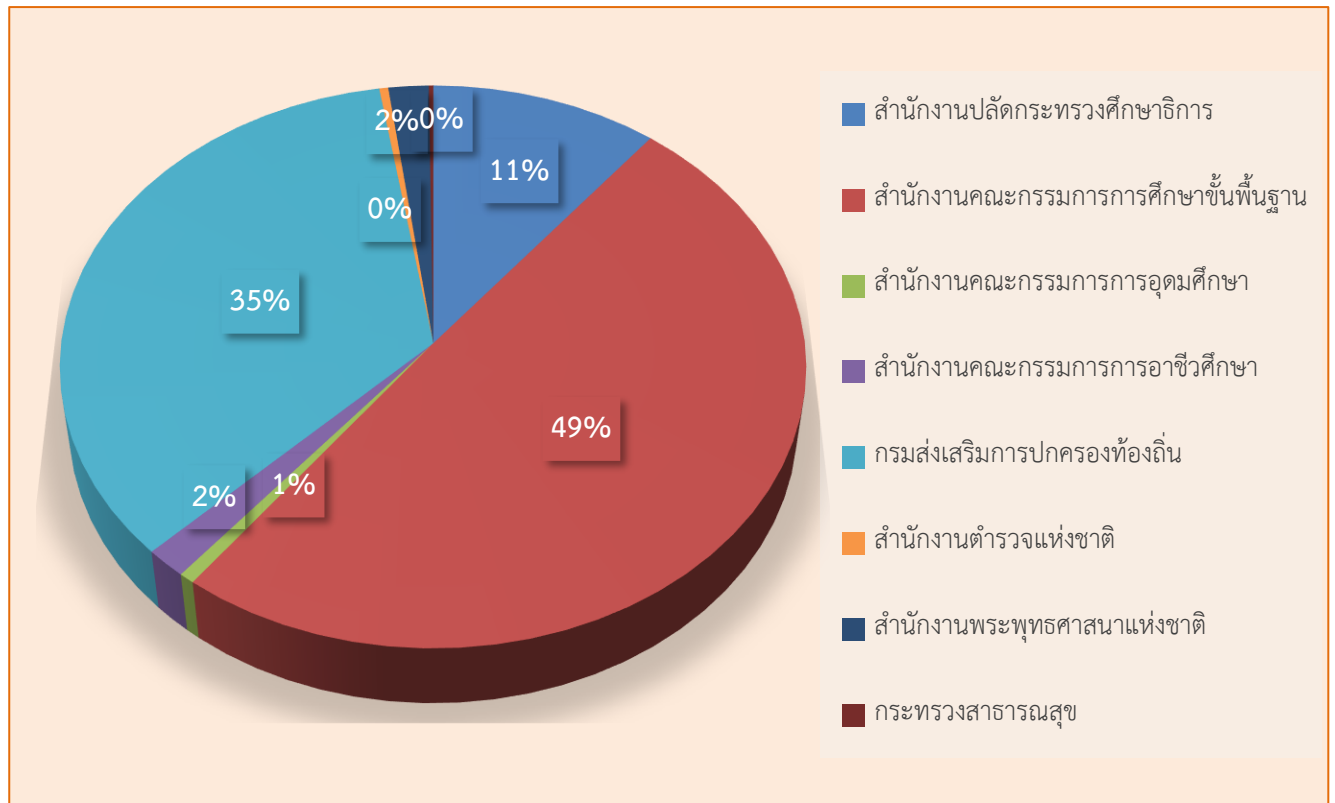

ตารางที่ ๑ จำนวนสถานศึกษา นักเรียน นักศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา ๒๕๖๔

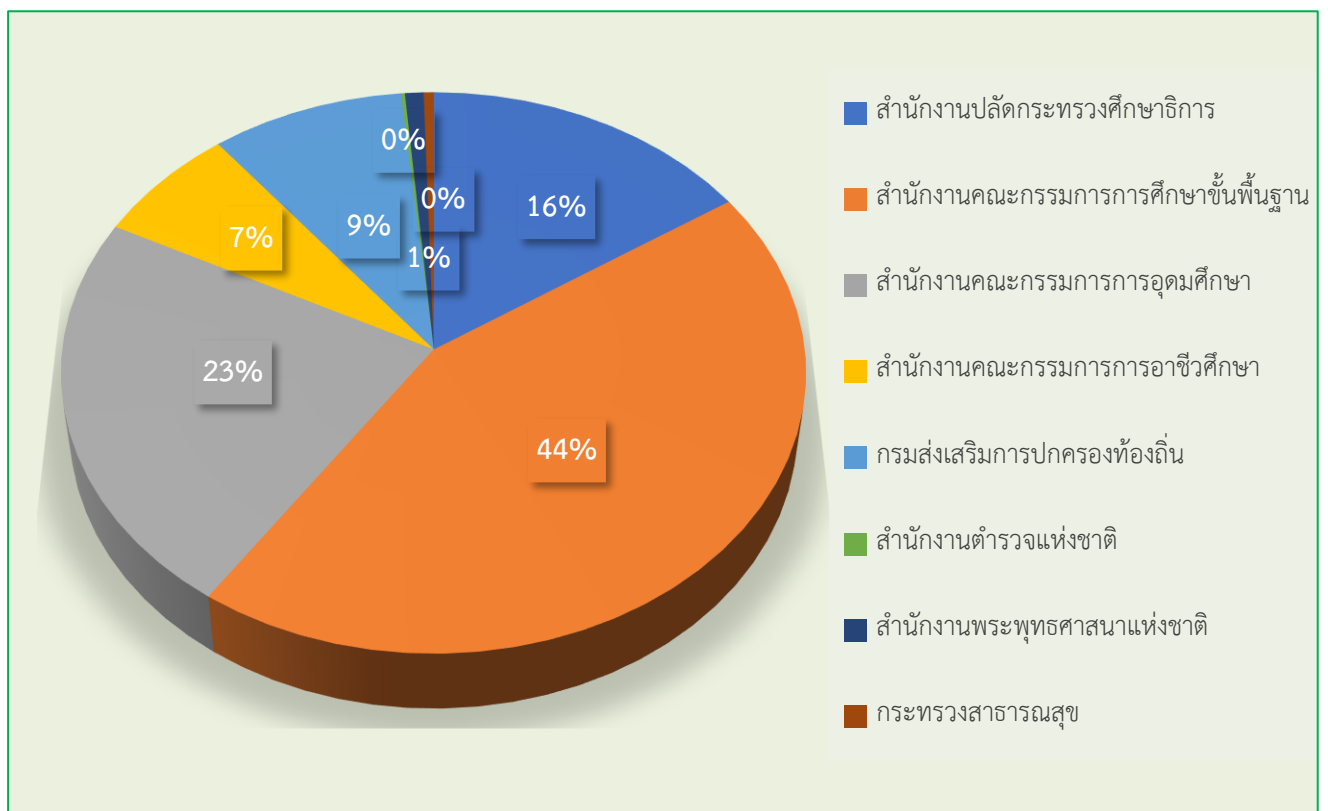
สังกัด	จำนวน		
	สถานศึกษา	นักเรียน/นักศึกษา	ครูผู้สอน
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ			
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพะเยา	๙	๕,๐๗๙	๑๖๒
สมาคมโรงเรียนเอกชนจังหวัดพะเยา	๔๒	๙,๐๒๘	๕๕๙
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน			
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๑	๘๓	๘,๗๕๗	๖๕๗
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒	๑๓๓	๑๔,๘๐๒	๑,๐๓๗
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖	๑๘	๑๔,๖๘๐	๘๗๗
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา	๑	๓๔๔	๔๐
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ที่ ๒๔	๑	๑,๐๓๗	๑๐๑
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา			
- มหาวิทยาลัยพะเยา	๑	๑๙,๖๙๔	๙๗๘
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา	๑	๒๕๙	๖๒
- โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยพะเยา	๑	๗๙๓	๖๐
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา			
- สถานศึกษาของรัฐ	๕	๔,๑๙๘	๒๒๐
- สถานศึกษาของเอกชน	๓	๑,๙๖๗	๖๕
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น			
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	๑๔๙	๔,๔๓๖	๕๖๙
- โรงเรียนเทศบาล	๑๗	๓,๗๖๘	๓๑๖
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ			
- โรงเรียน ตชด.เบ็ตตี้ ดุเมน	๑	๑๐๔	๑๒
- ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนอินทรีอาสา (บ้านห้วยปุม)	๑	๕๖	๗
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ			
- โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	๙	๗๘๗	๓๑๙
กระทรวงสาธารณสุข			
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา	๑	๔๓๐	๕๒
รวมทั้งหมด	๔๗๖	๙๐,๑๓๐	๖,๐๙๓

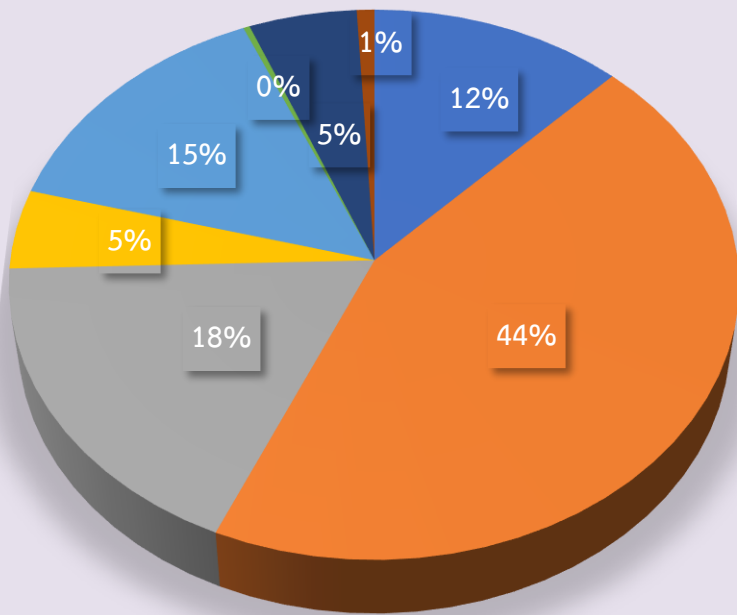
แผนภูมิที่ ๑.๑ แผนภูมิวงกลมเปรียบเทียบจำนวนสถานศึกษาจำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา ๒๕๖๔

แผนภูมิที่ ๑.๒ แผนภูมิวงกลมเปรียบเทียบจำนวนนักเรียน/นักศึกษาจำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา ๒๕๖๔

แผนภูมิที่ ๑.๓ แผนภูมิวงกลมเปรียบเทียบจำนวนครูผู้สอน จำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา ๒๕๖๔

- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
- กระทรวงสาธารณสุข

ตารางที่ ๒ จำนวนนักเรียน นิสิต นักศึกษา จำแนกตามประเภทและระดับการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๔

ประเภท/ระดับการศึกษา	จำนวนนักเรียน นิสิต นักศึกษา
การศึกษาในระบบ	85,140
ระดับก่อนประถมศึกษา	13,269
เตรียมความพร้อม	4,780
อนุบาล 1	1,566
อนุบาล 2	3,432
อนุบาล 3	3,491
ระดับประถมศึกษา	24,242
ประถมศึกษาปีที่ 1	3,736
ประถมศึกษาปีที่ 2	3,970
ประถมศึกษาปีที่ 3	4,188
ประถมศึกษาปีที่ 4	4,192
ประถมศึกษาปีที่ 5	4,104
ประถมศึกษาปีที่ 6	4,052
ระดับมัธยมศึกษา	27,246
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	12,422
มัธยมศึกษาปีที่ 1	4,123
มัธยมศึกษาปีที่ 2	4,187
มัธยมศึกษาปีที่ 3	4,112
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	14,824
สามัญศึกษา	8,659
มัธยมศึกษาปีที่ 4	2,968
มัธยมศึกษาปีที่ 5	2,950
มัธยมศึกษาปีที่ 6	2,741
อาชีวศึกษา	6,165
ระดับ ปวช.	4,340
ระดับ ปวส.	1,825
ระดับอุดมศึกษา	20,383
อนุปริญญา/เทียบเท่า	-
ประกาศนียบัตรบัณฑิต	
ปริญญาตรี	19,280
ปริญญาตรีควบปริญญาโท	85
ปริญญาโท	762
ปริญญาเอก	256
การศึกษานอกระบบ	5,079
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพะเยา	5,079
รวมทั้งหมด	90,130

ส่วนที่ ๔

ข้อมูล จำแนกสังกัด และระดับการศึกษา

ตารางที่ ๓ จำนวนนักเรียนในระบบ ระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามกระทรวงและสังกัด ปีการศึกษา ๒๕๖๔

กระทรวง/สังกัด	ระดับการศึกษา					
	เตรียมความพร้อม	ศูนย์พัฒนาเด็ก/เด็กเล็กปฐมวัย	อนุบาล 1	อนุบาล 2	อนุบาล 3	รวม
กระทรวงศึกษาธิการ						
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ						
สมาคมโรงเรียนเอกชนจังหวัดพะเยา			๗๗๘	๙๑๕	๙๐๐	๒,๕๙๓
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน						
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๑			๑๗๑	๖๘๙	๗๔๒	๑,๖๐๒
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒			๑๐๗	๑๓๖๐	๑,๔๐๑	๒,๘๖๘
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา	๓๔๔					๓๔๔
กระทรวงมหาดไทย						
สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		๔,๔๓๖	๕๐๐	๔๕๕	๔๓๒	๕,๘๒๓
สำนักนายกรัฐมนตรี						
โรงเรียน ตชด.เบ็ตตี้ ดูเมน			๑๐	๖	๙	๒๕
ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดน.อินทรีอาสา(บ้านห้วยปุม)				๗	๗	๑๔
รวมทั้งหมด	๓๔๔	๔,๔๓๖	๑,๕๖๖	๓,๔๓๒	๓,๔๙๑	๑๓,๒๖๙

ตารางที่ ๔ จำนวนนักเรียนในระบบ ระดับประถมศึกษา จำแนกตามกระทรวงและสังกัด ปีการศึกษา ๒๕๖๔

กระทรวง/สังกัด	ระดับการศึกษา						
	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖	รวม
กระทรวงศึกษาธิการ							
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ							
สมาคมโรงเรียนเอกชนจังหวัดพะเยา	๘๗๐	๑๐๐๒	๙๓๐	๘๙๓	๙๕๐	๘๔๙	๕,๔๙๔
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน							
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๑	๙๔๘	๙๘๗	๑,๐๔๗	๑,๐๘๖	๑,๐๐๕	๑,๑๐๒	๖,๑๗๕
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒	๑,๖๑๔	๑,๖๕๔	๑,๘๕๓	๑,๘๓๖	๑,๗๖๒	๑,๗๔๗	๑๐,๔๖๖
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพะเยา	๑๖	๒๗	๔๑	๔๗	๕๓	๔๙	๒๓๓
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม							
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา							
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา	๒๒	๒๖	๒๔	๒๗	๒๗	๖	๑๓๒
กระทรวงมหาดไทย							
สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๕๐	๒๔๗	๒๗๕	๒๘๐	๒๘๙	๒๘๐	๑,๖๒๑
สำนักนายกรัฐมนตรี							
โรงเรียน ตชด.เบ็ตตี้ คูเมน	๙	๑๘	๑๑	๑๔	๑๖	๑๑	๗๙
ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดน.อินทรีอาสา(บ้านห้วยปุม)	๗	๙	๗	๙	๒	๘	๔๒
รวมทั้งหมด	๓,๗๓๖	๓,๙๗๐	๔,๑๘๘	๔,๑๙๒	๔,๑๐๔	๔,๐๕๒	๒๔,๒๔๒

ตารางที่ ๕ จำนวนนักเรียนในระบบ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามกระทรวงและสังกัด ปีการศึกษา ๒๕๖๔

กระทรวง/สังกัด	ระดับการศึกษา			
	ม.๑	ม.๒	ม.๓	รวม
กระทรวงศึกษาธิการ				
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ				
สมาคมโรงเรียนเอกชนจังหวัดพะเยา	๑๙๑	๑๙๑	๑๙๔	๕๗๖
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน				
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๑	๓๒๙	๓๓๑	๓๒๐	๙๘๐
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒	๕๑๕	๔๘๙	๔๖๔	๑,๔๖๘
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา	๒,๔๗๑	๒,๕๗๔	๒,๕๘๙	๗,๖๓๔
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔	๑๖๖	๑๕๓	๑๔๐	๔๕๙
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม				
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา				
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา	๗๙	๑๐๑	๙๙	๒๗๙
กระทรวงมหาดไทย				
สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๘๐	๑๗๘	๑๖๙	๕๒๗
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ				
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	๑๙๒	๑๗๐	๑๓๗	๔๙๙
รวมทั้งหมด	๔,๑๒๓	๔,๑๘๗	๔,๑๑๒	๑๒,๔๒๒

ตารางที่ ๖ จำนวนนักเรียนในระบบ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามกระทรวงและสังกัด ปีการศึกษา ๒๕๖๔

กระทรวง/สังกัด	ระดับการศึกษา			
	ม.๔	ม.๕	ม.๖	รวม
กระทรวงศึกษาธิการ				
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ				
สมาคมโรงเรียนเอกชนจังหวัดพะเยา	๑๒๘	๑๓๑	๑๐๖	๓๖๕
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน				
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา	๒,๓๘๗	๒,๓๙๘	๒,๒๖๑	๗,๐๔๖
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔	๑๓๑	๑๐๗	๑๐๗	๓๔๕
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม				
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา				
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา	๑๓๙	๑๒๘	๑๑๕	๓๘๒
กระทรวงมหาดไทย				
สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๘๓	๗๘	๗๒	๒๓๓
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ				
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	๑๐๐	๑๐๘	๘๐	๒๘๘
รวมทั้งหมด	๒,๙๖๘	๒,๙๕๐	๒,๗๔๑	๘,๖๕๙

ตารางที่ ๗ จำนวนนักเรียนในระบบ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ประเภทอาชีวศึกษา) จำแนกตามกระทรวงและสังกัด ปีการศึกษา ๒๕๖๔

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	ระดับการศึกษา						
	ปวช.๑	ปวช.๒	ปวช.๓	รวม	ปวส.๑	ปวส.๒	รวม ปวส.
สถานศึกษาของรัฐ							
.วิทยาลัยเทคนิคพะเยา	๓๘๘	๓๖๕	๓๒๖	๑,๐๗๙	๓๘๔	๓๗๕	๗๕๙
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา	๖๘	๙๘	๑๗๙	๓๔๕	๑๐๐	๘๗	๑๘๗
.วิทยาลัยเทคนิคเชียงคำ	๑๙๒	๑๗๑	๒๐๐	๕๖๓	๑๓๕	๑๐๓	๒๓๘
วิทยาลัยเทคนิคดอกคำใต้	๖๖	๑๑๕	๑๔๕	๓๒๖	๕๗	๙๗	๑๕๔
วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการปง	๑๓๕	๑๓๕	๑๔๘	๔๑๘	๔๗	๘๒	๑๒๙
รวม	๘๔๙	๘๘๔	๙๙๘	๒,๗๓๑	๗๒๓	๗๔๔	๑,๔๖๗
สถานศึกษาของเอกชน							
วิทยาลัยเทคโนโลยีพะเยา	๑๕๒	๑๓๗	๑๑๗	๔๐๖	๒๐	๔๕	๖๕
วิทยาลัยเทคโนโลยีไชยพันธ์พงษ์	๑๗๓	๑๖๙	๙๕	๔๓๗	๑๗	๒๔	๔๑
วิทยาลัยเทคโนโลยีประชาพัฒน์	๒๖	๒๓	๑๒	๖๑	๓๘	๓๕	๗๓
วิทยาลัยเทคโนโลยีพะเยา	๑๕๒	๓๒๙	๒๒๔	๗๐๕	๗๕	๑๐๔	๑๗๙
รวม	๕๐๓	๖๕๘	๔๔๘	๑,๖๐๙	๑๕๐	๒๐๘	๓๕๘
รวมทั้งหมด	๑,๓๕๒	๑,๕๔๒	๑,๔๔๖	๔,๓๔๐	๘๗๓	๙๕๒	๑,๘๒๕

ตารางที่ ๘ จำนวนนักเรียนในระบบ ระดับอุดมศึกษา จำแนกตามกระทรวงและสังกัด ปีการศึกษา ๒๕๖๔

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	ระดับการศึกษา						
	อนุปริญญา/ เทียบเท่า	ประกาศ นียบัตร	ปริญญา ตรี	ปริญญาตรี ควบ ปริญญาโท	ปริญญา โท	ปริญญา เอก	รวม
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม							
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา							
มหาวิทยาลัยพะเยา			๑๘,๖๒๕	๘๕	๗๔๕	๒๓๙	๑๙,๖๙๔
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา			๒๒๕		๑๗	๑๗	๒๕๙
กระทรวงสาธารณสุข							
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีพะเยา			๔๓๐				๔๓๐
รวมทั้งหมด			๑๙,๒๘๐	๘๕	๗๖๒	๒๕๖	๒๐,๓๘๓

ตารางที่ ๙ จำนวนสถานศึกษาที่เปิดสอน จำแนกตามระดับ และสังกัด ปีการศึกษา ๒๕๖๔

ระดับ ที่เปิด สอน/ สังกัด	เตรียม ความ พร้อม	ศูนย์ พัฒนา เด็ก	อนุบาล -ป.๖	อนุบาล - ม.3	อนุบาล - ม.6	ป.๑ - ป.๖	ป.๑ - ม.๓	ป.๑ - ม.๖	ป.๑ - ม.๓	ม.๑ - ม.๓	ม.๑ - ม.๖	ปวช.- ปวส.	ปวช.- อนุปริญญา	ปวช.- ป.ตรี	ป.ตรี - ป. เอก	ศูนย์การ เรียน / นอก ระบบ	รวม
สช.			๑๙					๑			๑						๒๑
สพป.			๑๕๙	๕๗													๒๑๖
สพม.											๑๘						๑๘
สกอ.								๑							๒		๓
สอศ.												๗		๑			๘
อปท.		๑๔๙	๕	๓				๑									๑๕๘
ตชด.			๒														๒
กศ.	๑							๑									๒
ศก.											๙						๙
กศน.								๙									๙
สธ															๑		๑
รวม	๑	๑๔๙	๑๘๕	๖๐	-	-	-	๑๓	-	-	๒๘	๗	-	๑	๓	-	๔๔๗

ตารางที่ ๑๐ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิพนธ์ฐาน (O-NET) เปรียบเทียบ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ชั้น/กลุ่มสาระ	ปีการศึกษา		เพิ่ม/ลด
	๒๕๖๒	๒๕๖๓	
ภาษาไทย	๕๒.๓๖	๖๐.๗๒	+๘.๓๖
ภาษาอังกฤษ	๓๗.๕๑	๕๑.๐๖	+๑๓.๕๕
คณิตศาสตร์	๓๗.๘๔	๓๕.๒๐	-๒.๖๔
วิทยาศาสตร์	๓๙.๓๕	๔๓.๖๗	+๔.๓๒

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ชั้น/กลุ่มสาระ	ปีการศึกษา		เพิ่ม/ลด
	๒๕๖๒	๒๕๖๓	
ภาษาไทย	๕๘.๕๔	๕๘.๓๐	-๐.๒๔
ภาษาอังกฤษ	๓๔.๔๒	๓๖.๓๕	+๑.๙๓
คณิตศาสตร์	๒๘.๔๐	๒๗.๕๓	-๐.๘๗
วิทยาศาสตร์	๓๑.๒๙	๓๑.๑๓	-๐.๑๖

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

ชั้น/กลุ่มสาระ	ปีการศึกษา		เพิ่ม/ลด
	๒๕๖๒	๒๕๖๓	
ภาษาไทย	๔๓.๘๐	๔๗.๒๘	+๓.๔๘
สังคมศึกษา	๓๖.๗๐	๓๗.๑๘	+๐.๔๘
ภาษาอังกฤษ	๒๘.๖๒	๒๙.๘๗	+๑.๒๕
คณิตศาสตร์	๒๖.๔๙	๒๗.๖๑	+๑.๑๒
วิทยาศาสตร์	๓๐.๖๔	๓๕.๒๒	+๔.๕๘

ตารางที่ ๑๑ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net)
เปรียบเทียบปีการศึกษา ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓

ระดับชั้น/สาระวิชา	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการทดสอบ ทางการศึกษาระดับชาติดการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net)	
	ปีการศึกษา ๒๕๖๒	ปีการศึกษา ๒๕๖๓
ประถมศึกษา		
การประกอบอาชีพ	๔๔.๘๔	๔๑.๖๓
การพัฒนาสังคม	๔๖.๐๗	๔๔.๙๕
ความรู้พื้นฐาน	๓๗.๓๘	๔๐.๖๘
ทักษะการดำรงชีวิต	๔๖.๙๘	๔๗.๖๒
ทักษะการเรียนรู้	๔๔.๘๔	๓๘.๓๖
ค่าเฉลี่ยประถมศึกษา	๔๔.๐๒	๔๒.๖๕
มัธยมศึกษาตอนต้น		
การประกอบอาชีพ	๔๒.๕๗	๓๘.๗๓
การพัฒนาสังคม	๔๒.๘๗	๓๗.๗๕
ความรู้พื้นฐาน	๓๗.๓๖	๓๑.๙๙
ทักษะการดำรงชีวิต	๔๔.๔๑	๔๗.๐๓
ทักษะการเรียนรู้	๓๖.๔๕	๓๗.๐๖
ค่าเฉลี่ยมัธยมศึกษาตอนต้น	๔๐.๗๓	๓๘.๕๑
มัธยมศึกษาตอนปลาย		
การประกอบอาชีพ	๔๓.๒๔	๓๙.๘๐
การพัฒนาสังคม	๓๒.๒๐	๓๔.๗๕
ความรู้พื้นฐาน	๓๐.๘๑	๒๙.๑๑
ทักษะการดำรงชีวิต	๓๗.๕๙	๓๖.๖๖
ทักษะการเรียนรู้	๓๒.๔๐	๓๒.๕๗
ค่าเฉลี่ยมัธยมศึกษาตอนปลาย	๔๓.๙๐	๓๔.๕๘

ตารางที่ ๑๒ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-Net) เปรียบเทียบปีการศึกษา ๒๕๖๒ และปีการศึกษา ๒๕๖๓

ระดับชั้น/วิชา	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-Net)	
	ปีการศึกษา ๒๕๖๒	ปีการศึกษา ๒๕๖๓
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)		
ทักษะภาษาและการสื่อสาร	๔๑.๘๑	๓๖.๖๓
ทักษะการคิดและการแก้ปัญหา	๓๑.๖๗	๓๕.๑๐
ทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต	๕๑.๗๗	๕๒.๗๓
ทักษะการจัดการงานอาชีพ	๔๓.๙๒	๓๙.๑๑
ค่าเฉลี่ย ปวช.	๔๒.๒๙	๔๐.๘๙
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)		
ทักษะภาษาและการสื่อสาร	๔๒.๐๙	-
ทักษะการคิดและการแก้ปัญหา	๓๒.๗๘	-
ทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต	๕๒.๔๕	-
ทักษะการจัดการงานอาชีพ	๓๙.๓๗	-
ค่าเฉลี่ย ปวส.	๔๑.๖๗	-

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นางสาวประไพพร อุทธิยา
นางหัทธาทัญญ์ อุดุลธิเรเขตต์

ศึกษาธิการจังหวัดพะเยา
รองศึกษาธิการจังหวัดพะเยา

รวบรวม วิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูล

นายขจรศักดิ์ สีเสน
นายปิยนารถ ขาวน่าน
นายวิชัย แสงอาคม
นายสุรศักดิ์ กัลยาธิ
นางสาววลัยรัตน์ ปานันตา
นางกรณิการ์ เกตุภู
นางสาวหทัยกรานต์ มุสิกกา
นางนพพร วรรณมณี
นางวรรณญา สุรกุล

ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน
ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล
ผู้อำนวยการกลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน
ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ
ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นักจัดการทั่วไปชำนาญการ
นักวิชาการพัสดุชำนาญการ

บรรณาธิการ

นางหัทธาทัญญ์ อุดุลธิเรเขตต์
นางนพพร วรรณมณี
นางสาวหทัยกรานต์ มุสิกกา

รองศึกษาธิการจังหวัดพะเยา
นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

เรียบเรียง /ออกแบบรูปเล่ม

นางสาวหทัยกรานต์ มุสิกกา

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา

<http://www.phayaopeo.com>

๕๘๘ ม.๑๑ ต.บ้านต๋อม อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา ๕๖๐๐๐

โทรศัพท์ : ๐-๕๔๐๗-๙๘๗๒ , ๐-๕๔๐๗-๙๘๗๓ โทรสาร : ๐-๕๔๐๗-๙๘๗๔

E-mail : phayaopro@moe.go.th Facebook : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา